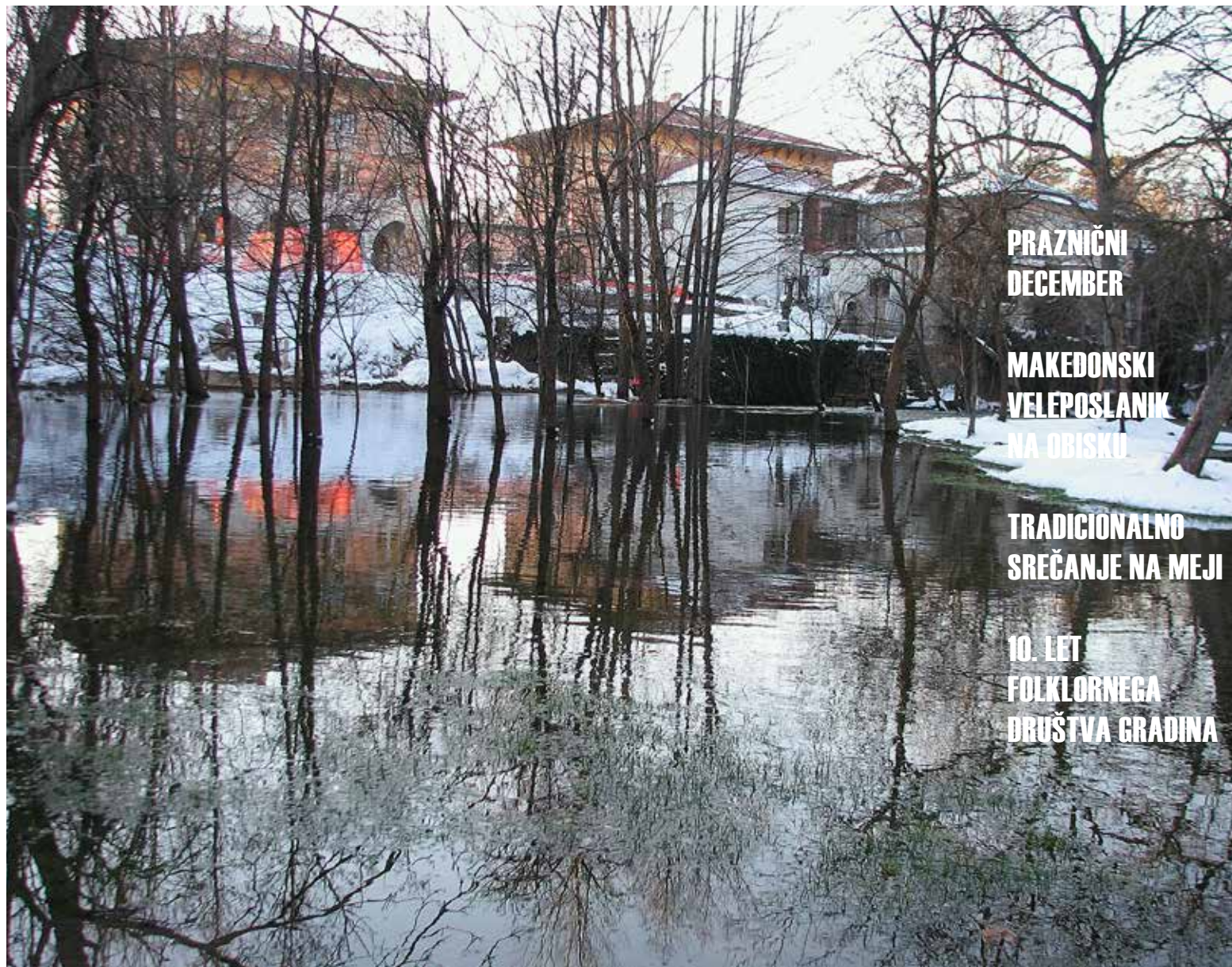




BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II JANUAR 2013 II ŠT. 56 II 5231 IZVODOV II BREZPLAČNO



**PRAZNIČNI
DECEMBER**

**MAKEDONSKI
VELEPOSLANIK
NA OBISKU**

**TRADICIONALNO
SREČANJE NA MEJI**

**10. LET
FOLKLORNEGA
DRUŠTVA GRADINA**

*Ponovno lučke bomo zdaj prižgali,
se spomnili preteklih dni,
vse slabo bomo pozabili,
zapomnili vse dobre si stvari.*

*Zato zdaj sezimo si v roke,
zazrimo si v oči,
zaželim si sreče, zdravja,
v letu, ki kmalu se rodi.*

*Ko se prižgejo praznične luči
sredi bele, mrzle zime,
prijateljstvo ogreje nam dlani
in želje vzpne se iz srca v višine .*

*Vse kar je slabo, z novim letom naj zbledi!
Vse kar je dobro, naj za vekomaj ostane!
Vse kar je lepo, naj raste in cveti!*

UVODNIK

Leto je naokrog. Za nami je še zadnji, najbolj praznični mesec preteklega leta, ki je tudi letos ponudil res pestro dogajanje. Popestrile so ga številne prireditve, razstave, koncerti in drugi dogodki. Najbolj nestrpno pa so ga pričakali otroci, za katere je bilo v teh dneh organizirano kar nekaj delavnic in prireditev, obiskali in obdarili pa so jih tudi trije dobri možje :Miklavž, Božiček in dedek Mraz.

Ob decembrskem direndaju pa je občino, v teh dneh, obiskal makedonski veleposlanik, njegova ekscelenca Igor Popov, ki je izrazil navdušenje nad našimi kraji in izkazal interes v morebitnem gospodarskem sodelovanju z našo občino. Presenetila nas je tudi novica, da bo v prihodnjih mesecih Ilirska Bistrica postala sedež Konzulata Ruske federacije v Sloveniji, ki bo skrbela za gospodarsko in kulturno sodelovanje med obema državama. Kaže da čakajo našo občino v tem letu nova sodelovanja in novi začetki.

Nekako je vse mogoče v teh dneh. Morda je samo občutek, morda so vsi ti ljudje. Bolj nasmejani, optimistični, kot ostale dni. Polni nekega pričakovanja, želja, načrtov in upanja. Kljub gospodarski krizi in slabim razmeram v državi je pri ljudeh, januar, čas novih začetkov. Zato upamo, da se bodo vsaj delno uresničile lepe želje, ki smo jih izrekli in poslušali ob prehodu v novo leto.

Isabella Bučković,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO

Praznični december V Ilirski Bistrici	3
Na obisku makedonski veleposlanik Igor Popov	5
Tradicionalno prednovoletno srečanje na mejnem prehodu Starod	6

OBČINSKI ODMEVI

12. izredna seja	7
Vabilo za udeležbo na povorki »Pust je pršu«	7

GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM

ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV

Praznovanje 50. obletnice zaključka OŠ v Jelšanah	9
Miklavževanje v krajevni skupnosti Koseze	10
Na Starodu- po poteh sv. Hieronime	11
10. let folklorne skupine Gradina	12

SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE

Mednarodni dan prostovoljstva	14
Praznični december v Domu starejših občanov	15
Dejavnosti v dnevnem centru Sonček	18

KULTURA

Misel o knjigi	19
Pravljica o pravljici	20
Stopinje 20. let	22

ŠOLSTVO IN ŠPORT

Smučarski seje obiskal Bojan Križaj	23
Zgodovinska uvrstitev košarkarjev Plame-Pur	24
Novo upanje na Gimnaziji Ilirska Bistrica	25
December na OŠ Rudolfa Ukoviča	26
Dedek Mraz spet med nami	27
Miklavževanje na Premu	28
Ustvarjalni natečaj »Povej z majico«	29
Sedmi razred na malih sivih celicah	31
Šola plavanja v Osilnica	33

NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI

December v vrtcu Antonina	34
Zabava z odpadki	34

NAPOVEDNIK

Prireditve v januarju	36
-----------------------	----

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica

Odgovorna urednica: Isabella Bučković

Uredniški odbor: mag. Olga Kozak, Vladimir Čeligoj, Mateja Rolih, Tatjana Urbančič, Milojka Štemberger, Lucija Šenkinc

Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 05/99 66 278, 051/341 133

Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh

Grafično oblikovanje in tisk: Schwarz print d.o.o., Koprška ulica 106 d, 1000 Ljubljana III Naklada: 5.231 izvodov

Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.

Fotografije: Petar Nikolić, Nataša Olenik, Maja Jagodnik, Katja Uran in foto arhivi društev, gimnazije Ilirska Bistrica, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Jelšane, OŠ, Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Pregarje, Fotografija na naslovnici: Petar Nikolić

PRAZNIČNO TUDI V ILIRSKI BISTRICI

Letošnji veseli december je ponudil pisano paleto prireditev, ki so se začele že v sredo, 5. decembra, s prihodom sv. Miklavža na bistriški Plac. Otroci so si v spremstvu staršev ogledali igro, ki so jo pripravili člani bistriškega kluba študentov. Ilirskobistriški župan Emil Rojc je nato skupaj z najmlajšimi prižgal novoletne lučke, ki bodo v prazničnem decembru krasile mesto in trg. Miklavž, krščanski svetnik, znan po svoji darežljivosti, pa je otrokom razdelil tudi sladka darila, za katera je poskrbela ilirskobistriška občina.

Pestro decembrsko praznovanje se je nadaljevalo tudi v nedeljo, 16. decembra, kjer je na mejnem prehodu Jelšane potekala že tradicionalna prireditev »Na meji brez meje«. Prireditev, ki združuje prebivalce občin z obeh strani slovensko-hrvaške meje, Ilirske Bistrice, Matuljev in Klane, je bil tudi letos, kljub snegu, zelo živahna. Otroke iz bistriških in hrvaških šol je pozdravil in obdaroval Božiček, nato pa so vsi skupaj okrasili novoletno jelko, ki so jo postavili med obema prehodom. Ob njej so okrasili še tri manjše, ki simbolizirajo vse tri obmejne občine. Prireditev se je nato nadaljevala v par-



ku Nade Žagar, kjer so v **pravljicnem mestu** prižgali lučke v obliki različnih gozdnih živalic, od zajčkov, srnic in jelenčkov ter drugih pravljicnih bitij. Otroški pevski zbor OŠ Antona Žnidaršiča in OŠ Dragotina Ketteja je pod mentorstvom Marte Rebec zapel nekaj pesmic. Klub študentov pa je prireditev popestril s svojo igrico.

V okviru Veselega decembra pa se je odvilo še nekaj prireditev, ki sta jih pripravila Občina Ilirska Bistrica, zunanji

izvajalec Franc Poropat, s.p., iz Hrušice in LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom v sodelovanju z društvi in drugimi ustanovami.

27. decembra so tako v Domu na Vidmu za najmlajše potekale delavnice novoletnih okrasov in izdelave lučk, s katerimi so se nato otroci sprehodili po bistriški pešpoti, 28. decembra pa je najmlajše na Placu obiskal dedek Mraz in jih obdaril.

Tudi letos pa so obiskovalci lahko izbi-





rali med številnimi, za ta čas značilnimi izdelki in darili na božično-novoletni tržnici. Na ogled pa je bila tudi razstava Turističnega društva Ilirska Bistrica v Hodnikovem mlinu kjer so letos pred-

stavili adventne venčke in svečano namizno posodje.

Na zadnji dan v letu pa je na Placu potekalo **silvestrovanje s skupino Biseri, ognjemetom in županovim**



nagovorom, najmlajši pa so odštevali že nekoliko prej, saj je bilo zanje organizirano prav posebno praznovanje med 18. in 20. uro. III

RAZSTAVA ADVENTNIH VENČKOV IN SVEČANEGA NAMIZNEGA POSODJA



Božič je najlepši čas v letu, čas za družino in prijatelje, božične pesmi, peko piškotov, okrasitev božičnih drevesc in vsega tistega, kar dela praznične dni tako zapeljivo čarobne. Letos so se v turističnem društvu Ilirska Bistrica odločili, da pripravijo 3. razstavo oblikovalcev, posvečeno adventnim venčkom in svečanemu namiznemu posodju. Potem ko so v preteklih letih postavili razstavo jaslic in božičnih drevesc oz. novoletnih jelk, so se tokrat odločili za božično-novoletno

okrasitev mize. Vabilu se je odzvalo 17 ustvarjalcev, ki so pripravili in okrasili svoje adventne venčke in jih postavili na ogled v Hodnikovem mlinu. Za pravo praznično vzdušje pa so na ogled pripravili tudi primerno svečano posodje, pogrinjke in pribor, ki bodo v teh dneh krasili mize, polne dobrot. Za prijetno in čarobno praznično vzdušje ob odprtju razstave so v društvu poskrbeli z domačimi medenjaki in pesmijo. III



MAKEDONSKI VELEPOSŁANIK NA OBISKU V ILIRSKI BISTRICI

Ilirskobistriški župan Emil Rojc je 28. novembra, na vljudnostnem obisku, na občini sprejel veleposlanika Republike Makedonije v Sloveniji, njegovo ekscelenco Igorja Popova. Makedonski veleposlanik je prišel v Slovenijo po zavidljivi diplomatski karieri službovanja od ZDA do Turčije. Kot član odbora Slovensko- Makedonskega poslovnega kluba se zavzema za krepitev poslovnega sodelovanja med državama.

Župan in veleposlanik sta se najprej sestala v prostorih urada župana, kjer sta se pogovarjala o možnostih povezovanja naše občine z nekaterimi makedonskimi občinami, predvsem na področju gospodarstva. Veleposlanik Popov je, odkar opravlja funkcijo veleposlanika, obiskal kar nekaj slovenskih občin in z nekaterimi že uspel navezati konkretno sodelovanje. Izrazil je veliko pripravljenost za regionalno sodelovanje, za kar imamo že sedaj odlične pogoje zaradi medsebojnega zaupanja in prijateljskih odnosov naših držav. Menil je, da bi bilo zelo smiselno, da se Ilirska Bistrica poveže s katerim od podobnih makedonskih občin, s katerim bi se lahko razvilo medsebojno sodelovanje na različnih področjih, od katerih ima prednost gospodarsko sodelovanje.



Po županovi predstavitvi občine si je gost iz Makedonije ogledal tudi bistriško podjetje Tramper, kjer ga je sprejel direktor podjetja Julijan Lavrenčič. Veleposlanik in občinska delegacija so se nato odpravili na ogled gradu Prem in muzejske zbirke ter spominske hiše Dragottina Ketteja, nad katerimi je bil veleposlanik navdušen. Pri ogledu so se jim pridružili tudi podjetniki ilirskobistriške občine, ki so si z veleposlanikom izmenjali mnenja o možnosti sodelova-

nja med slovenskimi in makedonskimi podjetji. Kot je poudaril veleposlanik, sta Slovenija in Makedonija precej sorodni državi, pri čemer je Slovenija po besedah veleposlanika nedvomno v Republiki Makedoniji izjemno cenjena. Županu Emil Rojc je pri vzpostavljanju prvih stikov obljubil vso podporo in sodelovanje.

Obisk je tako minil v prijateljskem vzdušju in z željo po nadaljnjem sodelovanju. III



TRADICIONALNO PREDNOVOLETNO SREČANJE NA POSTAJI MEJNE POLICIJE STAROD

Na mejnem prehodu za mednarodni promet Starod je 14. decembra potekalo prednovoletno srečanje policistov policijskih postaj na območju občine Ilirska Bistrica in postaje mejne policije Rupa. Gre za tradicionalno srečanja državnih organov z obeh strani meje, ki ga izmenično gostijo slovenski in hrvaški predstavniki na mejnih prehodih Starod in Jelšane.

Letos je naloga gostiteljice pripadla slovenskim predstavnikom in Občini

Ilirska Bistrica. Predstavniki slovenske in hrvaške policije in carine so se tako srečali na slovenski strani mejnega prehoda in si po pozdravnih besedah izmenjali priložnostna darila.

Poleg policistov in carinikov so se srečanja udeležili direktor policijske uprave Koper Božidar Štemberger, komandir mejne policije Starod Gorazd Žnidarič, direktor carinske izpostave Sežana Milivoj Novič, načelnik sektorja mejne policije Rupa Damir Štimac in

načelnik policijske postaje Rijeka Anton Štemberger.

Tradicionalnega prednovoletnega srečanja sta se udeležila tudi župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc, podžupan Dušan Grbec, podžupana občine Matulji Alen Ružič in Emi Šebalj ter podžupanja občine Opatija Marina Gašparič, ki so v čestitkah ob novem letu pohvalili sodelovanje policije in civilnih oblasti ter poudarili pomen medsebojnega sodelovanja.^{III}



PREDNOVOLETNO SREČANJE NA GRADU PREM

Na gradu Prem je 21. decembra potekalo tradicionalno prednovoletno srečanje, katerega so se udeležili predstavniki občinske uprave, občinskih svetnikov, javnih zavodov in podjetij v Občini Ilirska Bistrica. Na prireditvi je spregovoril župan Emil Rojc, ki je poudaril je da je z dosežki v občini v letošnjem letu zadovoljen, še posebej pri črpanju evropskih sredstev. Realizacija v letu 2012 je bila 17 milijonov evrov, kar je več kot predhodna leta. Občino čaka v novem letu še kar nekaj projektov. Med

drugim tudi izgradnja širokopasovnega omrežja, ki bo razveselila marsikaterega šolarja in podjetnika.

Župan pa je navzoče obvestil še z eno pomembno novico in sicer, da bo v prihodnjih mesecih Ilirska Bistrica postala sedež Konzulata Ruske federacije v Sloveniji. Funkciji častnega konzula pa bo opravljal gospodarstvenik Matjaž Vuga, tudi sam prisoten na srečanju, ki je ob tej priložnosti dejal: «Glavni namen odpiranja konzularnega predstav-

ništva bo pospeševanje gospodarskega in kulturnega sodelovanja med obema državama. Na Bistriškem je sicer kar nekaj podjetnikov, ki so prisotni na ruskem trgu. Upam, da bomo uspešno sodelovali tudi v prihodnje.»

Ob koncu nagovora je župan vsem prisotnim zaželel lepe, mirne božične praznike ter veselo, srečno, uspešno novo leto, polno novega upanja.

Srečanje, ki je minilo v prijetnem vzdušju je popestril tudi glasbeni trio Volk folk.^{III}



12. IZREDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Na 12. izredni seji občinskega sveta, ki je potekala 27.11.2012 in na nadaljevanju seje 13.12.2012 so občinski svetniki obravnavali osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč. Kot smo že poročali je občinska uprava v preteklih mesecih, ob pregledu dokumentacije uvidela nekatere nepravilnosti, storjene v preteklih letih, pri plačevanju nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Ilirska Bistrica. Ugotovilo se je, da je seznam, ki ga občina pošila davčni upravi za izterjavo nadomestila pomanjkljiv in da so nadomestila v večini primerov nepravilno izračunana. Po novo izračunanem odloku je tako Občina Ilirska Bistrica v letošnjem letu pridobila 930.000 evrov sredstev kar je za skoraj 50% več kot v preteklih letih. V kratkem pa je občinska uprava pripravila tudi nov odlok o nadomestilu za stavbna zemljišča, katerega je občinski svet obravnaval na 12. izredni seji. Po dolgi razpravi in pripombah so

tako svetniki sprejeli nov odlok, ki bo nadomestilo za stavbna zemljišča precej znižal. Lastniki stanovanjskih hiš bodo v novem letu plačali slabo petino (18%) manj kot letos, lastniki poslovnih stavb pa bodo za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča plačali za skoraj dve tretjini manj in bodo po prenovljenem odloku imeli najboljše pogoje v primerjavi z ostalimi občinami. To se bo občutno poznalo tudi v občinski blagajni. Z naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča bo tako prišlo samo 650.000 evrov.

15. SEJA OBČINSKEGA SVETA

V nadaljevanju so, na 15. seji občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, svetniki ponovno obravnavali odlok o proračunu Občine Ilirska Bistrica za leto 2013. Stvari pa so se zataknila že pri sprejemanju dnevnega reda. Vlado Hrvatin je za točko dnevnega reda predlagal obravnavo zahteve 12 svetnikov po razrešitvi Dušana Grbca z

mesta predsednika in člana komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter sestavo občinske volilne komisije. Ivan Simčič pa je hotel dodati točko o preklicu odpovedi pogodbe o medsebojnem delovanju s Pokrajinskim muzejem Koper za bistriško izpostavo na gradu Prem. Župan je razložil, da mora Hrvatin predlog najprej nasloviti na Kviaz, Simčič pa oddati pisno vlogo na občino. Pojasnil je, da je po 26. členu poslovnika dopustno, da se dnevni red razširi, vendar pa, 28. člen poslovnika jasno določa, da morajo razlogi za razširitev dnevnega reda nastati po sklicu seje (1. odst. 28. člena: «Dnevni red se na seji sveta lahko razširi, če so razlogi za razširitev dnevnega reda nastali po sklicu seje. Predlog za razširitev dnevnega reda lahko podajo svetniki ali župan.») Večina svetnikov se z obrazložitvami ni strinjala zato ni potrdila dnevnega reda in seja je bila prekinjena. Ker proračun ponovno ni bil sprejet, se bo Občina Ilirska Bistrica začasno financirala za obdobje januar-marec 2013. III

ZADEVA: VABILO ZA UDELEŽBO NA POVORKI »PUST JE PRŠU 2013«

Organizacijski odbor prireditve Pust je pršu 2013

V A B I

pustne skupine vseh vrst in oblik, da se prijavijo za sodelovanje na prireditvi
»PUST JE PRŠU 2013«.

18. tradicionalna pustna povorka bo v nedeljo, dne 10. februarja 2013, od 14.00 ure dalje, po ulicah Ilirske Bistrice.
O poteku, točni uri in lokacijah boste pravočasno obveščeni.

Prijavite se, prosimo, pisno na naslov:

Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »Prijava Pust je pršu 2013«.

ali na e-mail: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si

in nam posredujte naslednje podatke:

Ime in naslov pustne skupine, število članov skupine,

kontaktno osebo, telefonsko številko in e-pošto.

Prosimo, prijavite se čim prej. Zadnji rok za prijavo je petek, 01. februar 2013.

Za vse dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 00386 5 71 12 315, 041 307 354

ali na zgornjem e-mailu.

V pričakovanju Vaše prijave Vas lepo pozdravljamo.

Organizacijski odbor prireditve »Pust je pršu 2013«

NAJBOLJ SKRBNI LASTNIKI GOZDA

Kakor gozd daje pečat krajini, tako tudi vsak skrben gozdni gospodar pusti svojem času in prostoru neizbrisno sled. Zato je Zavod za gozdove Slovenije že štirinajstič podelil priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov v letu 2012. Priznanja je prejelo 14 lastnikov gozdov iz vse Slovenije.

Najbolj skrbni lastnik gozda za kraško gozdnogospodarsko območje tokrat prihaja iz občine Ilirska Bistrica. Prejemniki priznanj s svojim delom in odnosom do gozda izkazujejo vrednote dobrega gospodarjenja z gozdom: tesno življenjsko povezanost z gozdom, vsestransko skrb zanj, prizadevanje za varno delo in usposobljenost za delo v gozdu. To še posebej velja za gospoda Franca Benuliča iz Podgrada. Sredi Čičarije, kjer gozdovi ne izstopajo niti po lesni zalogi niti po kakovosti lesnih sortimentov, je že pred leti kot samostojni podjetnik odkril tržno nišo, ki mu ekonomsko osmišlja delo v gozdu. Vse svoje življenje je posvetil skrbi za bukove gozdove v Podgraškem podolju, kjer se tudi po upokojitvi posveča izdelavi drv za picerije.

Franc Benulič je skrbnik oz. zaupnik mnogim lastnikom gozda, ki redko obiščejo svoj gozd, tako da je nemalokrat tudi povezovalni člen med lastniki in javno gozdarsko službo. Udeležil se je več tečajev za lastnike gozda in tudi druge lastnike gozdov osvešča o pomenu izobraženosti za delo v gozdu. Dobro se razume z lovci in je član Strojnega krožka Burja. Z Zavodom za gozdove Slovenije odlično sodeluje, pred leti je bil tudi član ekipe Kraškega GGO na državnem tekmovanju sekačev.

Za skrbnega lastnika gozda je poleg čuta



za sobivanje z naravo in poznavanja gozdne tehnike zelo pomembna tudi zdrava mera podjetnosti. To še posebej velja za Franca, med domačini poznanega po hišnem imenu Momina. Gospodari na kmetiji z 10 ha pretežno bukovega gozda, kjer letno poseka 100–150 m³ drv. Pri opravljanju del v gozdu vedno uporablja popolno zaščitno opremo in ima sodobno gozdarsko opremljen traktor. Dela v gozdu opravi redno in kakovostno, po potrebi tudi odkupuje les na panju. Poleg hidravličnega cepilca

pri izdelavi drobnih polen uporablja tudi rotacijski cepilnik, svojim dolgoletnim odjemalcem pa sam dostavi polena s kombijem.

Zelo ga skrbi sušenje listavcev, ki se je v letošnji suši posebej v nenegovanih gozdovih zelo pospešilo. »Drevesa v gozdu je potrebno neprestano zračiti, drugače zbolijo,« je v eni povedi ob našem obisku strnil svoje gozdarske izkušnje. »Če bi imel še enkrat 40 let, bi gotovo poskusil tudi z izdelavo sekancev.« **III Bogdan Magajna, ZGS OE Sežana**

SIB
INŠTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

EURO MB

NIZKE GRADNJE
gsm: 041 682 549, 041 652 769

NEPREMIČNINSKA AGENCIJA
gsm: 041 688 663

Vilharjeva cesta 31a, 6250 Ilirska Bistrica

PRAZNOVANJE 50. OBLETNICE ZAKLJUČKA OŠ V JELŠANAH

1962 - 2012

Minilo je osemindeset let, odkar smo postali prvošolci; šestnajst učencev na osnovni šoli v Novokračinah, enajst na osnovni šoli v Jelšanah. Učenci iz Novokračin smo prišli v peti razred v Jelšane, kjer smo dobili nove sošolce in smo kot združena generacija nabirali znanje na poti učenja in odraščanja na jelšanski osnovni šoli, ki ni imela šolskega zvonca niti telovadnice, a je bila velika in nova. V učilnicah so bile visoke zelene okrogle peči na drva. Po osmih letih smo se razšli po svetu, vendar vežejo nas rodni kraji in spomini na »našo« šolo.

Letos, 12. decembra smo se v velikem številu prvič zbrali skupaj z učiteljico Ivanka Maljevac v osnovni šoli v Jelšanah. Ostali povabljeni učitelji so se opravičili.

Prijazno nas je sprejela gospa ravnateljica in nam razkazala prenovljene prostore šole.

Po prisrčnem uvodnem pozdravu smo pustili dnevu, da se je razvil razkošno,



občuteno, doživeto, zabavno, veselo, ... Skupaj smo delili spomine na zabavne, smešne, duhovite, resne, presenetljive zgodbe in dogodke, ki so nas oblikovali v življenju.

Lepo je bilo, saj smo skupaj nazdravili 50. obletnici zaključka osnovne šole in po petdesetih letih obudili spomine na

čas osnovnošolskega druženja.

Naše druženje smo nadaljevali v gostilni PEK v Dolenjah, kjer smo uživali ob petju, smehu in zvokih harmonike. Tudi torto smo razrezali in se posladkali.

Ta dan je bil za nas poseben dan. Še dolgo se ga bomo spominjali, saj nas še vedno veže prijateljstvo. **III Dora Kalčič**

LETNIKA, KAKRŠEN JE BIL 1952, NE DELAJO VEČ!

Kar 57 se nas je zbralo, ki v ilirskobistriški občini letos praznujemo šestdesetletnico. Ta dogodek smo obeležili v

soboto, 24. novembra 2012, v gostilni »Danilo«.

Čas smo zavrteli v preteklost, ko smo

še sedeli v šolskih klopih. Jedlo se je, pelo, plesalo in veselilo do jutranjih ur. Ves večer srečanja je med prisotnimi vel duh prijateljstva, kot je bilo takrat davnega leta '67, v osmem razredu. Še vedno so ostali lepi spomini na tista leta, lepe šolske ljubezni, ki se obudijo ob vsakem snidenju. Med seboj smo se ogledovali in ugibali, kdo neki pa je on ali ona. Leta naredijo svoje. Lepa gesta tega srečanja je bila, ko so nekateri sošolci položili cvet in prižgali svečke na grobu tistim, ki so nas prezgodaj zapustili. Ob jutranjem odhodu smo si obljubili, da se kmalu ponovno snidemo.

Lep pozdrav vsem, ki ste v letošnjem letu praznovali – ali še boste – okroglo obletnico. **III Organizacijski odbor**



ARANŽERSKI TEHNIK KOT VISUALMERCHANDISER

Septembra je skupina aranžerk iz Šolskega Centra Srečka Kosovela iz Sežane, v sklopu projekta Leonardo da Vinci Mobilnost, odkrivala kaj dela »Visualmerchandiser«, pri nas znan kot aranžer, na Portugalskem. Ugotovile smo, da je ta poklic tam veliko bolj cenjen in zaželen kot pri nas.

V soboto 15. septembra 2012 smo se izpred sežanske srednje šole odpravile na letališče Marco Polo v Benetke, iz katerega smo odletele do Porta. Od tam smo se odpeljale do mesta Barcelos, katero je letališča oddaljeno dobrih 50 km. Nedeljo smo izkoristile za izlet po okoliških mestih. Naslednji teden smo vsak dopoldan imele tečaj portugalsčine, popoldne pa smo delale v podjetjih in tako spoznavale delo Visualmerchandiserja. Ker se nas je projekta udeležilo 6 deklet in bi nas



bilo preveč, če bi delale skupaj v enem podjetju, smo se razdelile v dve skupine in tako delale v dveh različnih podjetjih. Na ta način smo si pridobile več izkušenj. Drugi teden smo podjetja zamenjale in ker smo delale samo dopoldan smo si popoldneve privoščile za pohajanje po severu Portugalske.

Ugotovile smo, da je poklic, ki se pri nas imenuje aranžer ali aranžerski tehnik, drugače »smatran« pri nas kot pri njih.

Pri nas namreč vsi mislijo, da aranžer dela v cvetličarni, z rožami, zavija darila in podobne reči, a to ni delo aranžerja, ampak cvetličarja. Aranžer je v bistvu neke vrste tržni oblikovalec, kot se tudi prevede iz drugih jezikov (Visualmerchandiser- tržni oblikovalec). Ukvarja pa se z akcijami pospeševanja prodaje in oglaševalskimi akcijami, oblikuje logotipe in celostne grafične podobe, etikete, vizitke, oblikuje in ureja prostor, izložbe... Na Portugalskem smo ugotovile, da oni znajo ceniti ta poklic in tam je zelo iskan in dobro plačan. Kljub recesiji imajo podjetja, ki se s tem ukvarjajo dosti dela, saj si vsi prizadevajo pridobiti čem več kupcev in to lahko dosežejo le s kvaliteto in dobrimi oglaševalskimi akcijami, celostnimi podobami in izložbami. **III Sara Božič, Šolski center Srečka Kosovela Sežana**

MIKLAVŽEVANJE V KRAJEVNI SKUPNOSTI KOSEZE

December je tisti mesec, katerega se vsi veselimo, najbolj zaradi naših najmlajših. Obiščejo nas trije dobri in velikodušni možje, tiste najbolj pridne pa tudi obdarijo. Nič drugače ni bilo niti letos. V soboto, 8. decembra je Kulturno športno društvo Koseze v prostorih Vaškega doma na Veliki Bukovici priredilo tradicionalno Miklavževanje za najmlajše. Člani KŠD Koseze so ob pomoči Bukovške

mladine, otroke pričakali z ustvarjalnimi delavnicami, na katerih so izdelali pisane okraske, katere so kasneje obesili na božično drevesce. Razpoloženje otrok se je ravno dodobra razgrela, ko je skozi vrata stopila babica Zima. Otroke je povabila, naj prisedejo k njej in ji prisluhnejo pri pripovedovanju pravljice. Tiste najbolj pogumne je nagradila s čarobnimi zvezdicami. Prijetno popoldne pa se je



Agrocenter ŽABOVCA Ilirska Bistrica
 Podgrajska 14, 05/7118 180



Vse za koline:

- električne in ročne mesoreznice,
- polnilne za meso,
- vakumirni strojčki in vrečke za vakumiranje,
- čreva vseh vrst, ovitki za salame,
- kalofomija, špine,...



NA ZALOGI:

- * PTIČJE KRMILNICE
- * HRANA ZA PTICE
- * ZIMSKE PNEVMATIKE
- * IZOLACIJA - STIROPOR





ANTIFRIZ



Vabljeni!

bližalo svojemu vrhuncu, ko so otroci priklicali sv. Miklavža. Ta je z zvrhanim košem daril prišel v spremstvu angelčkov, s seboj pa ni pozabil pripeljati tudi hudičkov. Sv. Miklavž je vsakega otroka poklical k sebi in ga obdaril.

Včasih je potrebno tako malo, da privabimo nasmeh na ta nežna otroška lička!

III Maja Jagodnik



NA STARODU – PO POTEH SV. HIERONIMA

Skupina Spoznavajmo svet in domovino je tokrat obiskala **Starod**.

Sprejela in vodila sta nas **Dolores Hrvatin, predsednica KS, in Ivan Šuštar**.

Vas leži na nadmorski višini 745 m in je dostopna iz Ilirske Bistrice čez Pavlico oz. iz Podgrada, odcep levo pred mejnim prehodom.

Gostitelja sta nam pripovedovala o vasi nekoč in danes. Kontinuirano je naseljena več tisoč let.

Predvideva se, da je naslednik rimskega **Stridona** in s tem tudi rojstni kraj **sv. Hieronima** ((347–420) ki je v naši širši okolici zelo čaščen svetnik, v učenih krogih pa znan po prevodu svetega pisma v latinščino. Ljudje so se v preteklosti preživljali s kmetijstvom. Glavni zaslužek je prihajal od prodaje drv in oglja, ki so ga izdelovali v karbunicah. Vas je v zadnjih 100 letih izgubila številne prebivalce, ki so odšli s trebuhom za kruhom v Argentino, Avstralijo, Francijo, Švedsko in druge dele sveta. Danes jih tu živi še 47. Izseljevanje je zaustavila izgradnja Plame v Podgradu. Velik problem, ki izvira iz razseljenosti, so ruševine, katerih lastniki so po vsem svetu, in ljudje, ki bi jih odkupili in obnovili, ne morejo dobiti lastništva. Očarljivi so **detajli na starih hišah**, ki so se ohranile.

Na Starodu je delovala pomožna šola že 1864, v 20. stol. pa do leta 1957.

Od takrat starojski otroci obiskujejo OŠ



Podgrad. Ogledali smo si lepo urejeno **cerkev sv. Jožefa iz l. 1668**. Nato smo se sprehodili do vrha **Grmade**, od koder so nepozabni **razgledi** po Kvarnerju, Kaninskem pogorju, Triglavu in številnih vaseh naše občine, Čičariji ... Vredna ogleda je tudi **pokopališka cerkva sv. Pavla iz leta 1688**. Prebivalci govorijo zanimivo čiško narečje. V preteklosti so se družili z vaščani Pasjaka, Mun in Žejan (danes Hrvaška). Meja jih danes močno loči, zato si želijo, da bi dobili pravico vsaj enkrat letno na

tako imenovano »odprto mejo«, da se spet srečajo stari prijatelji, sorodniki in se skupaj poveselejo. Naš potep smo zaključili v Šuštarjevi kleti, kjer sta nas z gospo Dolores bogato pogostila. Preden smo se razšli, smo ob zvokih Ivanove harmonike še zapeli nekaj ljudskih.

Priporočamo, zlasti pohodnikom, da ob lepem vremenu obišejo Starod in uživajo v prekrasnih razgledih.

Prisrčna hvala gostiteljema! **III Marica Gaberšnik**

KRATKA NAVODILA VOZNIKOM ZA VOŽNJO SKOZI KROŽNO KRIŽIŠČE V ILIRSKI BISTRICI

V Ilirski Bistrici je na novo narejeno krožno križišče oziroma je še v fazi izdelave, vendar v uporabi, zato smo vam pripravili kratka navodila o poteku prometa v takšnem križišču.

Krožno križišče je križišče z otokom in krožnim smernim voziščem, na katerem teče promet v nasprotni smeri urinega kazalca. Poznamo krožna križišča z enim prometnim pasom ali dvema prometnima pasovoma oz. več.

Pri vožnji skozi krožno križišče z enim prometnim pasom, kot je na novo narejeno v Ilirski Bistrici, moramo upoštevati

naslednja pravila in prometno signalizacijo. Promet v krožnem križišču poteka v nasprotni smeri urinega kazalca. Vsi uvozi v krožno križišče so označeni z znakom »križišče s prednostno cesto, kar pomeni, da ob vstopu v krožno križišče nimamo prednosti pred vozili, ki že vozijo na krožnem križišču. Pri vključevanju v krožno križišče ni potrebno vklopiti desnih smernih utripalk, razen če je izvoz, na katerem želimo zapustiti krožno križišče, takoj za uvozom, na katerem smo zapeljali v krožno križišče. **Ob izvozu iz krožnega križišča pa pravčasno vključimo desne smerne utripalke,**

najbolje takoj za zadnjim uvozom na krožno križišče. Na pravilen vklop desnih utripalk moramo biti zelo pozorni, saj lahko z nepravilnim vklopom zmedemo ostale voznike in pride do prometne nesreče. **V krožno križišče vedno zapeljemo v desno in nikakor v levo, saj bi pomenila vožnja v levo enako kot vožnja v enosmerno ulico. Velja pa še posebno opozorilo: na krožnem križišču nikoli ne ustavljamo in ne vozimo vzvratno.**

Srečno vožnjo!

Tomaž Petrinčič pomočnik komandirja policijski inšpektor **III**

HARIJCI SO PRAZNOVALI

Lep zimski dan je pred cerkev Sv. Štefana v Harijah privabil množico obiskovalcev ob tradicionalnem blagoslovu konj na Štefanovo. Po tem priljubljenem ljudskem svetniku, zavetniku konjev in konjarjev, kateri goduje 26. decembra, je v Harijah poimenovana cerkev, kjer so pred 18. leti prvič blagoslovili konje.

Pred začetkom proslave je potekala sveta maša. Sledil je sprevod konj z blagoslovom, ter kulturni program v katerem so nastopili učenci osnovne in glasbene šole. Za bogati program in organizacijo pa je poskrbelo kulturno ekološko turistično športno društvo Alojz Mihelčič. Ob tej priložnosti so v društvu predstavili tudi



14. številko Harijskih novic, ki jih izdajo vsako leto v tem času in so pomemben vir

informacij o življenju in delu v Harijah. III
Petar Nikolič

10. let folklorne skupine Gradina - BOLJE MALO LASTNEGA KAKOR MNOGO TUJEGA

Člani folklorne skupine Gradina iz Ilirske Bistrice, so v družbi someščanov in sorodnih skupin iz Slovenije, Hrvaške in Italije svečano proslavili 10. obletnico delovanja Gradine, skupine, ki ima v svojih vrstah 40 članov različnih starostnih skupin. Zahvaljujoč številnim sponzorjem, je bilo mednarodno srečanje folklornih skupin ob obletnici delovanja Gradine v veliki dvorani kulturnega Doma na Vidmu.

»Folklorna skupina Gradina deluje že deseto leto. Sestavlja jo povprečno 7 plesnih parov ob spremljavi harmonike in klarineta. Skupina se predstavlja s plesi iz okolice Ilirske Bistrice, Trsta in Slovenske Istre. V zadnji polovici tega leta pa smo se pod novim strokovnim vodstvom Romea Volka lotili čisto novega raziskovalnega projekta in sicer, poskušamo zbrati, zapisati in pokazati plesno glasbeno in starodavno oblačenje 20. stoletja« je v pozdravnem nagovoru povedala predsednica skupine Mira Kirn.

Folklorna skupina Gradina se je gledalcem predstavila s

spletom, s katerim so se letos uvrstili na državno srečanje odraslih folklornih skupin »Le plesat me pelji« v Mariboru. Aplavz gledalcev pa so za uspešen nastop pobrali tudi učenci folklornega krožka OŠ Kuteževo, ki so nastopili pod narodnim geslom: »Bolje malo lastnega kakor mnogo tujega.« III
Petar Nikolič



**PRIHAJA NA ODER
KOSOVELOVEGA DOMA
SEŽANA**

25. januar 2013, ob 20.00
Teater na konfini: **DELIRI U DVJEH**
gledališka predstava - komedija absurda

8. februar 2013, ob 20.00
JEŽKOV VEČER Z NANO MILČINSKI
Koncert ob slovenskem kulturnem prazniku

20. februar 2013, ob 20.00
Špas Teater: VID VALIČ & DENIS AVDIČ – UDAR PO MOŠKO!
poslovilna turneja

8. marec 2013, ob 20.00
Koncert Jana Plestenjaka in premierno predstavitev dokumentarnega filma
Človek brez imena

11. marec 2013, ob 20.00
Jure Ivanušič in skupina NORDunk
SRCE V KOVČKU
gledališko-glasbeni projekt
šansonji Jacquesa Brela

več na www.kosovelovdom.si



URADNE OBJAVE

OBČINE ILIRSKA BISTRICA

št. 7 III leto 5
Ilirska Bistrica,
08. 01. 2013

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, Uradni list RS, št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) na 14. seji dne 20.11.2012 sprejel naslednji

SKLEP

I. točka

Zemljišče s parcelno številko 2229/263, javno dobro – ceste, k.o. 2565 Pregarje, se izvzame iz javnega dobra.

II. točka

Nepremičnini iz I. točke tega sklepa preneha status javnega dobra. Na nepremičnini parcelna številka 2229/263, k.o. 2565 Pregarje, se vknjiži lastninska pravica na ime Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, matična številka: 5880416000.

III. točka

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah glasila Bistriški odmevi in začne veljati naslednji dan po objavi.

Številka: 711-13/2011

Datum: 20.11.2012

Župan
Emil Rojc

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, Uradni list RS, št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006), na 14. seji dne 20.11.2012, sprejel naslednji

SKLEP

I. točka

Zemljišče s parcelno številko 2232/0, javno dobro, k.o. 2565 Pregarje, se izvzame iz javnega dobra.

II. točka

Nepremičnini iz I. točke tega sklepa preneha status javnega dobra. Na nepremičnini parcelna številka 2232/0, k.o. 2565 Pregarje, se vknjiži lastninska pravica na ime Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, matična številka: 5880416000.

III. točka

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah glasila Bistriški odmevi in začne veljati naslednji dan po objavi.

Številka: 711-13/2011

Datum: 20.11.2012

Župan
Emil Rojc

MEDNARODNI DAN PROSTOVOLJSTVA

Mednarodni dan prostovoljstva za ekonomski in socialni razvoj ali krajše mednarodni dan prostovoljstva je razglasila Organizacija združenih narodov na 40. zasedanju generalne skupščine decembra 1985. Mednarodni dan prostovoljstva omogoča organizacijam, ki v svoje programe vključujejo prostovoljce/prostovoljke, da pokažejo javnosti, kaj so prispevali s prostovoljskim delom na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni pri doseganju razvojnih ciljev tega tisočletja.

5. december je samo en dan, ki vsekakor ni dovolj, saj je širjenje ideje prostovoljstva in navduševanje novih ljudi za opravljanje te dejavnosti, ki poteka vsak dan, 7 dni na teden, 365 dni na leto. 5. december je tako neskončno dolg dan. Različne prostovoljske organizacije obeležujemo dan prostovoljcev tudi pri nas.

Škofijska karitas Koper že nekaj let ta dan obeleži s sveto mašo v Dijaškem domu Škofijske gimnazije v Vipavi kot zahvalo Bogu za dar služenja.

Glede na to da je letos leto medgeneracijske solidarnosti, pa tudi leto aktivnega staranja, smo se odločili, da ta dan še posebej izpostavimo nekatere medgeneracijske skupine in naše sodelavke – prostovoljke, ki so zakorakali preko 80 let in so bili vsa ta leta v središču dogajanja in še vedno pomagajo po svoji moči. Iz naše



dekanije smo dobili priznanje: Medgeneracijski center Dekanijske Karitas Ilirska Bistrica, ki že drugo leto deluje v sodelovanju z Zavodom Samarijan v našem Domu starejših občanov, in gospa Marija Hrvatini, ki je naša prostovoljka že od naše ustanovitve in kljub svojim »velikim« letom še vedno sodeluje tam, kjer lahko naredi kakršnokoli dobro delo. Medgeneracijskemu centru je priznanje vzpodbuda za nadaljevanje začetega delovanja in vabilo, da se nam pridružite novi prostovoljci pri druženju v domu vsak drugi torek v mesecu. Skupaj lahko polepšamo popoldan sebi in starejšim iz okolice, ki jih pripeljemo na druženje, ter oskrbovancem doma. S tem zapisom se želimo zahvaliti go-

spe Mariji za vse skrbno in dolgotrajno delo pri Karitas. Marsikdo se je srečal z njo, ko je vrsto let vodila skladišče z rabljenimi oblačili. Z vso skrbnostjo je oblačila sprejemala, tudi izven dogovorjenega urnika, opravila nešteto ur ob pregledovanju in razvrščanju oblačil in vedno je sodelovala pri izdaji teh oblačil. Ob tem delu, ki smo ga lahko vsi videli in izmerili, pa gospa Marija za vsakega človeka zmeraj najde drobno, velikokrat skrito pozornost in pravo besedo. Vsi sodelavci Karitas smo hvaležni za njeno delo in svetel zgled vsem generacijam, kako naj bomo dobri prostovoljci.

III Božidara Česnik Dekanijska Karitas Ilirska Bistrica

PREDAVANJE O DEMENCI

Skupina za pomoč pri demenci **Spominčica**
vas vabi na predavanje **asist. dr. Brigite Novak Šarotar, dr. med., spec. psihiatrije,**
tema - **VRSTE DEMENC IN NAČINI ZDRAVLJENJA.**

Predavanje bo v dvorani Doma starejših občanov Ilirska Bistrica,
23. 1. 2012 ob 17. uri.

Kontakt:
041 275 172 (Nadja), 070 550 578 (Vesna)

PRAZNIČNI DECEMBER V DOMU STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA



V Domu se skozi celo leto odvija bogato družabno življenje. Za prijetno počutje naših stanovalcev s svojimi nastopi, kulturnimi prireditvami in prispevki skrbijo številna društva, učenci vseh občinskih osnovnih šol, glasbene šole, številni posamezniki in prostovoljci. Vseh smo veseli in vsem se iz srca zahvaljujemo za neprecenljiv prispevek k popestritvi vsakdanjega življenja naših stanovalcev. V mesecu decembru je pri nas še posebej veselo.

Tudi tokrat nas je v začetku meseca najprej obiskal sv. Miklavž v spremstvu Dekanijske Karitas in otroškega pevskega zbora Zvonček. S plesom in pesmijo so nas razveselili člani Kulturnega društva Tuščak iz Bača, čudovit in razgiban popoldan pa smo preživeli tudi ob poslušanju ubranega petja Moškega pevskega zbora Dragotin Kette. Potekalo je že utečeno mesečno medgeneracijsko druženje z Zavodom Karitas Samarijan ob skupnem izdelovanju novoletnih okrasov in ob krasitvi jelke.

Ga. Marija Majkič in ga. Majda Cerar sta z nami podelili svoji bogati izkušnji portugalskega Camina in nas s čudovitimi fotografijami popeljali v predbožični čas. Po oddelkih Doma smo postavljali jaslice in po hiši je zadišalo po praznični peki domačih slaščic, ki so jih pripravile stanovalke in delavke Doma.

V pripravi in pričakovanju božiča je potekalo predbožično srečanje s patrom g. Ivanom Tomažičem in dr. Cirilom Sorčem ter božična sveta maša. Ob koncu leta so se tudi letos na nas spomnili ilirskobistriški študentje in nas razveselili s svojim obiskom.

Decembrski slavljenici so s torto obeležili rojstne dneve, od leta 2012 pa smo se poslovili s čarodejem Andrejem, Klapo Suhorci smo »Leti« in ansamblom Hit. Na nas pa ni pozabil niti dedek Mraz. Prišel je v spremstvu Društva podeželskih žena

in skupaj so naše stanovalce obdarili s sladkimi dobrotami. Naj vas v letu 2013 spremlja misel Helen Keller: »Najboljših in najlepših reči na svetu ne moremo videti niti se jih dotakniti, čutiti jih moramo s srcem.« **III Katja Prosen Boštjančič, univ. dipl. soc. pedagoginja**

ZAHVALA

*Med nami ljubljene bil si
iz vsega srca,
bodi ljubljen tudi tam
kjer si zdaj doma*



**Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta,
nonota, tasta in svaka**

ROJC ALDA

Iz Gornjega Zemona št.14

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega, njegov grob pokrili s cvetjem, darovali sveče in sočustvovali z nami. Posebno zahvalo dolgujemo: sotovarišem lovcev, ki so ga z glasom lovskega roga položili k večnemu počitku, vsem prisotnim praporščakom, g. Danijelu Saftiču za izbrane besede poslednjega slovesa, medicinskemu osebju: Mateju, Alenu, dr. Vinškovi in nevrološki kliniki UKC Ljubljana za nudeno pomoč, župniku g. Vidrihuza opravljeno pogrebno svečanost, pogrebni službi Komunale Il. Bistrice, vsem sosedom, znancom in sorodnikom, ki so nam stali ob strani in nudili pomoč

Žalujoci: vsi njegovi



ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria



Vsak je svojega zdravja kovač

Leto 3/Št. 1 / 2013

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzv-kp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLEDAR DOGODKOV

1. januar,
SVETOVNI DAN
MIRU

EVROPSKI TEDEN
PREPREČEVANJA
RAKA
MATERNIČNEGA
VRATU

31. januar,
SVETOVNI DAN
BREZ CIGARETE

Spoštovane prebivalke in spoštovani prebivalci zdravstvene regije Koper!

*Ob začetku novega leta vam želimo predvsem veliko zdravja in pozitivne naravnosti.
Hkrati pa vam želimo prijetno branje novic, priporočil in nasvetov za varovanje vašega in našega skupnega zdravja!*

Ekipe mesečnika »Zdravje za vse«

TEMA MESECA

ZA ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG V LETU 2013

Manica Remec

V letu 2013 bomo v mesečniku »Zdravje za vse« poleg aktualnih novic, primerov dobre prakse in napovedi dogodkov v naši regiji posebno pozornost namenili varovanju zdravja z vidika preventive srčno-žilnih bolezni in priporočil »proti raku«.

V rubriki »zdrav življenjski slog« bomo predstavili 11 priporočil proti raku – evropski kodeks, izpostavili ključne varovalne dejavnike za zdravje srca in ožilja oz. varovalne dejavnike, ki nam omogočajo zdrav življenjski slog, in opozorili na ključne dejavnike tveganja.

Epidemiološki podatki nam jasno kažejo, da so najpogostejši vzrok smrti v Sloveniji prav bolezni srca in ožilja, takoj za njimi pa rakava obolenja. Skupni imenovalac za zmanjševanje in preprečevanje teh bolezni je **zdrav življenjski slog**. Nasprotno pa je nezdrav življenjski slog (in s tem številne razvade) dejavnik tveganja oz. ključni vzrok za nenalezljive kronične bolezni, med katere sodijo: bolezni srca in ožilja, rak, sladkorna bolezen, debelost, bolezni in obolenja gibalnega aparata, osteoporoza in druge. Te bolezni so tako v razvitem svetu kot tudi v državah v razvoju vzrok zgodnje obolevnosti, nezmožnosti dela, invalidnosti, slabše kakovosti življenja in umrljivosti. Povzročajo bolečine in nesposobnost za normalno življenje, kar lahko traja leta, pa tudi desetletja. Te bolezni predstavljajo veliko breme ne le za vsakega posameznika/-co, ki se s tovrstnimi boleznimi spopada, temveč tudi za njegove/-ne ožje svojce, za zdravstveni sistem, državno blagajno in svet nasploh.

Današnji način življenja nam po eni strani omogoča hitrejši in učinkovitejši opravljanje določenih nalog, prehajanje z enega konca sveta na drugega, povezovanje, medsebojno komuniciranje, po drugi strani pa nas omejuje in vedno bolj odtuja od našega bistva, od soljudi, od sožitja z naravo.

Sodobni človek je v nenehni tekmi s časom, hrepeni po materialnih dobrinah, ujet je v »suženjstvo potrošništva«, vse pogostejše je v stanju večje ali manjše telesne ali duševne napetosti in pozablja nase, na svoje celostno (fizično, duševno, duhovno, čustveno,

osebno in družbeno) in uravnoteženo zdravje in s tem na pravo kakovost svojega življenja.

Sodobni način življenja neredko botruje številnim razvadam, kot so npr. kajenje, pretirano pitje alkohola, telesna nedejavnost, nezdrava prehrana, stres itd. Če k temu prištejemo še pomanjkanje znanja in zavedanja o škodljivosti razvad ter nezadostno motivacijo in spretnosti za uresničevanje zdravega življenjskega sloga, so zgoraj navedene bolezni skorajda neizogibne.

Zdravje omogoča posamezniku in družbi produktivno, ustvarjalno življenje in izrazi človeka v vsej njegovi veličini od rojstva do smrti. Vse, kar v življenju delamo, doživljamo, vse, za kar si prizadevamo, se neposredno ali posredno odraža na našem zdravju in počutju. Prav zato je izjemnega pomena naš odnos, ki ga imamo do zdravja, ki hkrati odraža tudi odnos do življenja in do nas samih.



Zdravje ne sme biti ali postati cilj našega življenja, pač pa vir oz. sredstvo za vsakdanje ustvarjalno življenje. Zato želimo z napovedano rubriko pozornost ponovno usmeriti na zdrav življenjski slog in na varovalne dejavnike. Želimo spomniti in opomniti, da mora vsakdo prevzeti aktivno vlogo v procesu povrnitve, ohranjanja in krepite lastnega zdravja.

AKTUALNO

ZIMA, ZIMA BELA – napotki za ravnanje v mrzlem vremenu

Zimske razmere, ki so nam že v začetku decembra prejšnjega leta prinesle radosti in hkrati tudi številne težave (spomnimo se le kaosa na primorski avtocesti), terjajo od vsakega posameznika pravilno ravnanje v skrbi za lastno zdravje in varnost. Pri tem velja izpostaviti zlasti nekatere skupine ljudi:



- otroke do 4. leta starosti;
- starejše po 75. letu;
- nekatere kronično obolele osebe (z obolenji srčno-žilnega sistema, dihal);
- ljudi z duševnimi motnjami;
- ljudi, ki opravljajo delo na prostem;
- ljudi, ki živijo v neustreznih bivalnih razmerah, in brezdomce.

Kadar so temperature izredno nizke in še posebej, če piha tudi veter, se zadržujte v zaprtih prostorih. Zunaj bodite čim krajši čas in upoštevajte naslednje napotke:

- 1 Oblecite se v topla oblačila** in poskrbite, da oblačila ne bodo vlažna. **Nosite kapo, šal, rokavice in vodoodporna obutev.** Obleka v številnih slojih bo učinkoviteje ohranjala vašo telesno temperaturo. Volnena in svilena oblačila ter oblačila iz nekaterih umetnih materialov so toplejša od bombaža. Vrhnje oblačilo (plašč, jakna itd.) naj ne prepušča vetra. Poskrbite, da so oblačila suha, kajti vlažna oblačila hitro ohladijo telo. Tudi potenje hitro odvaja telesno temperaturo, zato bodite pozorni, da vam ni prevroče.
- 2 Bodite pozorni na mraženje.** Če vas mrazi, pojdite v toplel prostor.
- 3 Če imate kronično srčno obolenje,** povišan krvni pritisk, astmo ali kronično obstruktivno pljučno bolezen, se izogibajte telesnim naporom. Mraz pomeni dodatno obremenitev za srce in lahko povzroči poslabšanje astme in kronične obstruktivne pljučne bolezni. Če morate opravljati telesno aktivnost (odstranjevanje snega ipd.), se toplo oblecite in delo izvajajte počasi.
- 4 Če imate zdravila** (npr. olajševalce pri astmi), jih nosite s seboj.
- 5 Izogibajte se ledenim površinam.** Hoja po ledu je izredno nevarna. Zelo so pogoste poškodbe zaradi padca na poledenelih poteh, stopnicah in cestah. Poskrbite, da so poti v okolici vašega doma posute s soljo in peskom.
- 6 Poskrbite za varnost med rekreacijo.** Kadar se odpravljate na izlet, obvestite sorodnike ali prijatelje. Priskrbite si primerno opremo. Premišljeno načrtujte izlet in se izogibajte preutrujenosti. Ne uživajte alkohola.
- 7 Dojenčki** ne smejo spati v hladnih prostorih. Poskrbite, da bo vaš dojenček oblečen v topla oblačila in zagotovite primerno temperaturo prostora.
- 8 Če ste starejši od 65 let,** redno preverjajte temperaturo v vašem domu. Pri starejših sosedih in znancih preverite, če so njihova stanovanja primerno ogreta.

Hkrati se moramo zavedati, da smo neugodnim učinkom mraza, ki lahko privedejo do podhladitve telesa in omrzlin, še posebej izpostavljeni v primeru:

- **Podhranjenosti.** Telo za vzdrževanje telesne temperature potrebuje veliko energije, zato je pomemben zadosten vnos hranil.
- **Pretiranega telesnega napora.** Zmeren telesni napor je koristen, saj povečuje nastajanje telesne toplote. Vendar med naporom telo porablja energijo, ki bi jo sicer potrebovalo za vzdrževanje telesne temperature, zato pretiran telesni napor v nizkih temperaturah lahko povzroči zdravstvene težave.
- **Uživanja alkoholnih pijač in drugih snovi s psihičnimi učinki.** Obstaja

nevarnost, da ne občutimo mraza in ne zaznamo znakov podhladitve.

- **Starejši ljudje** počasneje proizvajajo toploto zaradi počasnejše presnove in manjše telesne aktivnosti.
- **Dojenčki, mlajši od enega leta starosti,** hitreje izgubljajo toploto. Poleg tega jo tudi manj učinkovito proizvajajo.
- Ljudje, ki imajo težave s **krvnimi žilami in oslabljenim krvnim obtokom**, so bolj izpostavljeni nastanku omrzlin.

Na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja RS si lahko več preberete tudi o nasvetih glede gibanja majhnih otrok na prostem.

Vir: Inštitut za varovanje zdravja RS. Napotki za ravnanje prebivalcev v mrzlem vremenu. Dostopno na: <http://www.ivz.si>.

UPORABNO

ABECEDNIK ODPADKOV – Pomoč pri ločevanju odpadkov

Mojca Pečar

Komunala Koper je na svoji spletni strani <http://www.komunala-koper.si/> objavila posebno aplikacijo Abecednik odpadkov, s katero lahko občani preverjajo, ali pravilno ločujejo odpadke. Uporaba aplikacije je enostavna, saj uporabnik v posebno okence enostavno vnese vrsto odpadka in dobi odgovor, v katero kategorijo ta odpadek spada. S pomočjo Abecednika odpadkov boste izvedeli, ali odpadki sodi med papir in karton, embalažo, steklo, biološke odpadke, med preostanek odpadkov, na zbirni center, v zabojnik za oblačila ali pa se ga morda lahko odda na dan, ko poteka akcija za kosovne odpadke (spomladi in jeseni z dopisnico »od vrat do vrat«) ali akcija za oddajo nevarnih odpadkov (s premično zbiralnico jeseni in spomladi).

Ker se na Komunali Koper zavedamo, da vsi občani ne uporabljajo računalnika, smo se v podjetju odločili tudi za tiskano obliko Abecednika odpadkov.

Abecednik odpadkov bodo na dom prejela vsa gospodinjstva Mestne občine Koper ter vsi vrtci, šole in druge javne institucije. S to novostjo želimo občanom na nekoliko drugačen način približati ločevanje odpadkov.

NAPOVEDNIK

...Na **Zavodu za zdravstveno varstvo Koper** bo v **Evropskem tednu preprečevanja raka materničnega vratu** tiskovna konferenca. V sodelovanju z državnim programom **ZORA** (preventivni program za odkrivanje predrakavih in zgodnjih rakavih sprememb na materničnem vratu) bomo predstavili ključne aktivnosti in rezultate programa ter poudarili pomen in učinke preventive na tem področju. Podrobnejše informacije bodo dostopne na spletni strani zavoda.

Vabljeni/-e!

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila-mesecna-publikacija-zdravje-za-vse/>
 Zdravje za vse | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov

DECEMBRSKE DEJAVNOSTI V DNEVNEM CENTRU SONČEK

NOVOLETNA DELAVNICA V DNEVNEM CENTRU DRUŠTVA VEZI

Otroci iz Dnevnega centra Sonček smo se na povabilo društva Vezi udeležili skupne novoletne delavnice, ki je potekala v dnevnem centru društva Vezi. Pod mentorstvom Barbare Uljan smo izdelovali slike z novoletnimi motivi, ki smo jih okrasili z bleščicami. Najbolj pa nas je navdušil jelenček Rudolf, ki smo ga izdelali iz kartona, za rogove smo obrisali



svoje roke, ni pa manjkal niti velik rdeč nos. Člani dnevnega centra Vezi so nam pripravili slastno čokoladno pecivo in čaj, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Zares smo uživali v izdelovanju novoletnih izdelkov in razvijali svojo domišljijo pri ustvarjanju, zato se bomo kmalu ponovno srečali s člani društva Vezi v novi ustvarjalni delavnici. III

IZLET V GLAVNO MESTO



Mesec december je čarobni mesec obdarovanj in praznovanj, zato smo se v DC odločili, da bomo tudi Sončki preživeli dan čarobnih sanj. Dne, 15.12.2012 smo se odpravili na decembrsko potepanje v Ljubljano. Zjutraj smo se z avtobusom odpeljali proti glavnemu mestu, kjer smo se v BTC Cityju udeležili likovnih in igralnih delavnic. Po igrovem dopoldnevu smo si privoščili odlično kosilo v McDonaldsu, v popoldanskem času pa smo si ogledali animirano pustolovščino Pet legend. Otroci smo zares uživali v prečudovito okrašenem mestu, se zabavali v delavnicah in kinu. III

Izlet je bil organiziran s pomočjo donatorskih sredstev. Donatorjem se za njihove prispevke najlepše zahvaljujemo. Denarna sredstva so prispevali: TS Jaksetič -Transport in servis vozil d.o.o, Jaksetič Matjaž s.p., Gen-I- d.o.o, Plama- Pur, Čistilni servis Jabolko- Baša Andrej s.p..

OBISK KNJIŽNICE MAKSE SAMSA

Na povabilo knjižničarke gospe Vlaste Kirn smo, dne 19.12.2012 otroci iz DC Sonček obiskali knjižnico Makse Samsa. V knjižnici smo si ogledali animirani film Grozni Gašper. Gašperjeve dogodivščine in nezgode so bile res zanimive in smešne. Posladkali smo se tudi z bonbončki.

Sončki pa smo tudi čez celo leto pridno obiskovali knjižnico in prebirali razne knjige, ter s knjižničarko Vlasto imeli razne delavnice. Za njene prispevke se ji zato najlepše zahvaljujemo. III Center za socialno delo II. Bistrica Dnevni center Sonček, vodja programa Emanuela Rebec



SODELOVANJE NA RAZSTAVI ADVENTNIH VENČKOV



Turistično društvo Ilirska Bistrica je v Hodnikovi galeriji pripravilo razstavo adventnih venčkov in svečanega namiznega posodja. Na razstavi smo sodelovali tudi Sončki s svojimi izdelki, izdelali smo dva adventna venčka iz odpadnega materiala.



MISEL O KNJIGI....

Laura Day: Urjenje intuicije,
prevod Katarina Minatti,
Založba Tangram, 1999

»Odkrila sem, da se bom v najboljšem primeru zdela čudna, v najslabšem pa bom prestrašila človeka, s katerim se pogovarjam, če povem vse, kar mi »pride na misel«.

Mogoče je najbolje, če povem, kako intuicija NE deluje. Za začetek. Tako po (katerem že?) koncu sveta. Prav nič intuitivno sem v soboto lepo začepila telefonsko budilko, vstala in šla. V službo namreč. In tudi prav nič intuitivno sem si v službi skuhalo kavo, jo seveda popila, sicer ne bi imelo smisla kuhati je, nakar ugotoviva s sodelavko, da sem na napačnem mestu. Ker bi morala biti doma. Torej ni mi bilo potrebno biti tam. V službi. Ampak tisti notranji glasek me ni j... pet posto, žal. Pravijo, da pride učitelj vedno, ko je učenec pripravljen. Bolj se ne bi mogla strinjati. Pri dvajsetih mi je v življenje stopilo vrsto učiteljev in mentorjev. Nagonske potrebe, da bi dihala na poseben način, da bi gledala, da bi čutila na poseben način, sem čutila vseskozi. Se vam iznenada ne kdajkoli pojavi preblisk (sama ga imenujem žarničica, ko se posveti, ko tisti angelhudiček na levi ali na desni strani vztrajno nekaj šepče? Vem, da se vam. Vem, da začutite. Znanstvene metode, ki so boginje racionalnega sveta, ki bolj iracionalen ne more biti, se zdijo edina sredstva, ki bi naj vodila naša življenja. Vse preverjeno in tipo »če ne vidim, ne verjamem«. Da nam čutila govorijo veliko več od tega, kar hočemo poslušati, je druga zgodba. Seveda, intuicije ne moremo oprijeti. Menda je toliko mistična, da je lahko nezanesljiva. Moški (ampak baje smo tu ženske v prednosti baje ☺) bi naj imeli slutnjo, občutek, instinkt. Seveda, ima beseda intuicija precej ezoteričen prizvok. Vendar jo je mogoče, trdi avtorica, uporabiti na zelo praktične načine. Z vajami v knjigi jo lahko razvijete celo do te mere, da daje natančne, otipljive, zanesljive in uporabne informacije. Manj kot o čem veste, bolj učinkovita je intuicija. Pravzaprav se spet vračam k tistemu, kar mi je vesolje intuitivno ponudilo v branje pri dvajsetih, k podzavesti. Pri intuiciji gre pravzaprav za to, da učiš podzavest, kako naj priskrbi odgovor, potem ko uporabi zavestni um. Zakomplicirano? Veliko vprašanj, ki jih postavljamo drugim, da bi nam odgovorili, nosimo v sebi - tesno so povezana z našo enkratnostjo. Odgovori vedno pridejo lahko iz nas samih. Vedno. Intuicija vedno poskrbi za namig. Ustvarjati in soustvarjati ubranost okoli sebe in predvsem v sebi je tisto, k čemur bi posameznik lahko ciljno vseskozi stremel. Pred leti sem bila na eni izmed literarnih delavnic, kjer nam je mentor dal v kroženje škatlico, v kateri je bilo »nekaj«. Ugotoviti smo morali, kaj se v njej nahaja. Bilo nas je kakih dvajset udeležencev. Škatlica je burila duhove in odgovori

so bili raznovrstni, vendar nepravilni. Škatlica je prispela do mene in pred očmi mi je pobjesnila slika. Izustila sem. In odgovor je bil pravilen. Edini. Ne da bi se hvalila, ampak preprosto od sebe odgovora nisem izsiljevala, le odprta sem bila zanj. Vedno mi je bila najbolj hecna, a hkrati čutna, misel: pazi, kaj si zaželiš, ker to lahko tudi dobiš. Sama čutim, torej imam intuicijo, da lahko izvem iz sebe veliko o marsičem, ne da bi pri tem bila odvisna od drugih. Je pa res, zavestni in nezavedni – kakršni koli – dvomi, preprečujejo, da bi proces intuicije gladko deloval. »Intuicija je lahko jezikovna, logična, glasbena, človeška sposobnost, s katero se rodimo. Ni moč, ki si jo pridobimo. Je neločljivi del človekovega miselnega, čustvenega in telesnega procesa. Vsak trenutek, tudi sedaj, intuitivno sprejemate podatke, le da se tega ne zavedate. Pri vseh praktičnih, premišljenih odločitvah, ki jih sprejemate vsak dan, uporabljate intuicijo. Vendar intuicijo lahko mnogo bolj učinkovito uporabljamo, če prenesemo nezavedne podatke, s katerimi nas oskrbuje, v zavestni um, ki jih lahko razloži. Vendar je za obvladovanje tega procesa potrebno vložiti veliko truda.« Intuitivno vem, da bo leto, ki prihaja pozitivno zame. Ne vem, kakšno bo za vas. Nazadnje sem imela tak občutek za leto 2009. Leto, v katerem je bilo toliko lepega in dobrega, da ga lahko imenujem eno boljših. In takšno bo 2013. Kakšno bo vaše, je odvisno v veliki meri od vas samih. Intuicija je eno najmočnejših orodij. Poslušati se. Se vam zdi znano? Zatorej, ne cenzurirajte se razumsko ves čas. Včasih zavijte v levo, četudi ne veste, zakaj. Bodite sposobni sprejemati darove, ki vam jih vesolje preblisne. Če me vprašate, kako vem to ali ono, se ne čudite, če vam rečem: intuicija pač. V novem letu vam voščim, da jo bolj poslušate kot doslej. Naj vam za končič predlagam še eno navihano vajo, s katero si lahko intuicijo izurite malce bolj: začnite nepretrgano blebetati o čemerkoli. (Če seveda tega že ne počnete ves čas ☺) Posnemite se. Nato se poslušajte. In uživajte na poti samospoznavanja. Naslednjič, ko vas srečam, mi poveste, kako je bilo. Srečno do prihodnjič. Patricija



ALU-TERMO OKNA, VRATA

♦ s termo členom
♦ trojno tesnenje

ALUSLAV

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

PRAVLJICA O PRAVLJICI...

Ko je človek mlad, si želi, da bi hitro odrasel. Ko pa odraste in spozna, »zakaj v resnici gre« v življenju, si spet zaželi, da bi postal otrok. To je gotovo najlepši čas življenja, ko ni skrbi in le ata pa mama mislita ter delata zate. Vsekakor mnogim ljudem to stanje »neskončne popkovine« tako zelo močno priraste k srcu tudi na dolgi rok, otroka v človeku pa gotovo dodatno budi tudi bližina otrok. V zadnjem času so tako kar trije mladi nadebudneži v bližnji »žlahti« zaznamovali moje literarno ustvarjanje, škoda se mi je pa ob tem zazdelo, da bi samo Luka, Rebeka in Patrik »zaninkali« ob poslušanju pravljice, zato sem se odločil, da jo podelim še z vsemi mladimi novopečenimi mamicami, ki se v dolgih večerih trudijo pričarati spanec na oči svojim malim zakladkom. V prihodnjih zimskih in pomladnih mesecih se bo tako lahko sestavila celota, a samo »za tapridne«! Pa srečno novo leto.// lp m.vrh

IZGUBLJENI KLJUČEK IN SONČICA ZVONČICA

Skoraj na koncu vasi, tam na robu samotnega gozda, je nekoč stala stara lesena koča, v njej pa je prebival star in siv kovač ter cele dneve koval. Izpod



njegovega težkega kladiva so prihajali na svet različni izdelki; vse od prelepih konjskih podkev pa do umetelnih kovanih ograj, ki so jih naročali zgolj tisti bolj premožni ljudje v mestu za okras svojih bahatih in bogatih vil. Star kovač je znal narediti vse, čisto vse s svojimi pridnimi rokami, kladivom in mogočnimi kleščami v soju žarečega oglja in svojega prepotenega ter ožgane obraza. Koval je in koval, da so enakomerni udarci odmevali čez vso vas in šele v zarji slehernega večera ponehali ter s soncem v tišino zaspali.

Neki večer pa star kovač kar ni in ni mogel zaspati. Misli so mu begale sem ter tja in spanec nikakor ni hotel na oči. »Nisem še dovolj utrujen,« je pomislil in vstal iz tople postelje. Četudi so se prve zvezde že narisale na temnem nebu, je odšel v svojo staro delavnico ter še malo razpihal žareče oglje, ki je tudi že skoraj dogorelo, ter dodal še malo novega. »Nekaj bom še skoval, morda pa potem le lažje utrujen zaspim,« si je rekel in prijel s kleščami najmanjši košček železa, ki ga je našel na mizi, ter ga porinil med žareče oglje. Namenil se je skovati nov ključ za težka vhodna vrata kovačije, kajti stari je bil že dodobra rjast. Enakomerni udarci kladiva so zopet zadoneli čez vas, da so se utrujeni ljudje zbujali, odpirali okna ter prižigali luči. »Mar se je staremu kovaču do konca zmešalo?« so se nejevoljni spraševali in si mencali zaspane oči. A ker so imeli dobrega kovača vsi radi in so ga vedno potrebovali, se nihče ni glasneje pritoževal, temveč so raje legali nazaj v tople postelje in čakali, da udarci potihnejo. Kovač pa je kar koval in koval, ter – šele ko je dvajstič odbilo v zvoniku – le prenehal z delom. (dalje prihodnjič ...)

OBVESTILO

Bralce obveščamo, da sta v prejšnji številki časopisa v članku PESEM JE ZVENELA VSE DO MAKEDONIJE izpadla dva donatorja. Kulturno društvo Vox Ilirica se želi zahvaliti tudi donatorjema Javnemu skladu za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in podjetju Petrol d. d., BS Ilirska Bistrica, ki sta jih finančno ali drugače podprla pri pripravi in izvedbi koncertnega gostovanja v Makedoniji.

**Uredništvo
in kulturno društvo
Vox Ilirica**

11. tradicionalni koncert zborov in skupin POD AHCOM ŽIVO IN VESELO

Vaščanom vasi Jasen, nedaleč od Ilirske Bistrice, so organizatorji božičnega koncerta pripravili prijetno presenečenje. Koncert je namreč potekal v veliki dvorani novo zgrajenega vaškega doma. Tradicionalni, 11. po vrsti, Božični koncert je privabil 250 ljubiteljev božičnih pesmi. V programu, katerega sta povezovala Dijana in Bojan Dovgan-Gršče, so nastopali MePZ Ahec, Ženska skupina Kalina, Jasenski pevci, moška skupina Vasovalci, CePZ Zvon, Vipavski tamburaši in violinistka Lara Štemberger.

Organizatorji koncerta so se ponovno izkazali z domačnostjo in gostoljubjem, saj so za vse nastopajoče in obiskoval-

ce pripravili skupno pogostitev. Na mizah je bil že tradicionalni krompir z ocvirki in domače dobrote jasenskih gospodinj. Druženje pa se je končalo ob zvokih Vipavskih tamburašev in petjem vesele družbe. **III Petar Nikolić**



DELAVNICE BODO OSTALE V SPOMINU

V prvem nadstropju knjižnice Makse Samse v Ilirski Bistrici je osebje knjižnice pripravilo dve Miklavževi delavnici. Udeležilo se jih je 55 otrok v spremstvu staršev. Izdelovali so razne izdelke iz papirja (na sliki), kot so Miklavževi

novoletni okras in jelke. »Delo malčkov je res hvale vredno,« je povedala **Damjana Hrabar**, direktorica bistriške knjižnice. **III Petar Nikolič**



RAZSTAVA DIGITALNE FOTOGRAFIJE V PUMPA BARU V KNEŽAKU

Okvirji razstave »Nekaj malega« se še niso spočili, ko so vanje vstopile že nove povsem sveže fotografije učencev OŠ Toneta Tomšiča iz Knežaka. Stojan Spetič je z njimi naredil zelo pester izbor presenetljivo všečnih fotografij. »Razstavljene fotografije članov krožka digitalne fotografije, so po večini njihov izbor. Sam jim predlagam kaj bi bilo primerno razstaviti, a me vsako leto presenetijo, saj izberejo tiste fotografije katere jaz ne bi razstavil«. Je malo za šalo dejal mentor Stojan na odprtju razstave, ki so se je udeležili tudi starši mladih fotografov, in dodal, da so njegovi varovanci izbrali dobre fotografije,



med katerimi so prav odlične, in da so v njih zajete vse fotografske prvine. Dejal je tudi, da se število članov foto krožka vsako leto poveča, kar ni preveč dobro za enega mentorja saj se težko posveča vsem enako.

Digitalna tehnologija, ki je zelo privlačna pa povzroča kar nekaj težav, ki sicer ne ustvarja napetega pričakovanja v temnici kot se je to dogajalo z analognim fotografiranjem je pa količina poslikanega gradiva tolikšna, da njeno pregledovanje vzame veliko časa.

»Moj cilj je, da bi se učenci navadili osnov fotografiranja, da bi doma lahko delali dobre slike. Če pa kdo prestopi ta prag, je to le v prid njegovemu razvoju,« pravi Stojan Spetič.

Sodeč po razstavljenem v Knežaku je svoj cilj več kot dosegel **III Foto klub Sušec**.

Milkotov dolgoletni sopevec in prijatelj
Frane Sila je napisal pesem Milkotu v slovo.

MILKOTU PRIMCU V SLOVO

*V sobotnem zgodnjem popoldnevu
je poslednjič sonce medlo še sijalo.
V trenutku, ko zaprle so za vedno se očioznanilo, da med pevci v zboru več te ni.*

*V neozdravljivi bolezni si vztrajal
do poslednjega trenutka v nadi,
da boš svoj baritonski spev izvajal
v Kettejevem zboru, po utečeni navadi.*

*Žal utihnilo je tvoje petje.
Oblaki temni prekrili so nebo,
v družini se žalost naselila bo,
usahnilo bo na vrtu cvetje.*

Počivaj mirno v rahli zemlji.

Frane Sila

ZAHVALA VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCI MILANA PRIMCA

Iskrena hvala za prijazne besede in spremstvo na njegovi zadnji poti ter darovano cvetje in sveče.

Posebna zahvala Tomu Šajnu in Marjanu Pirihi za poslovilna govora, Franetu Sili za poslovilno pesem, Zorku Šajnu za vso pomoč ter pevskemu zboru Dragotina Ketteja za izpete žalostinke.

Najlepša hvala tudi Zvezi za Primorsko in tabornikom.

Hvala dr. Barbari Dekleva in Virginiji Benigar za nudeno medicinsko pomoč.

Žalujoči Mara, Jana, Uroš

STOPINJE - 20 LET

Jubilej

Od malih stopinjic do velikih korakov...

Stopinje (zbornik literarnega društva Ilirska Bistrica) so se prvič predstavile bralcem kot Glasilo literarnega društva Ilirska Bistrica, in sicer leta 1983. Od takrat pa do letošnje - jubilejne 20. številke so se uspešno vzpenjale in se razvijale tako po številu avtorjev, kot tudi po vsebinski kakovosti zapisanega v poeziji, prozi, zapisih in prevodih.

2. novembra letos smo se zbrali avtorji in ljubitelji vsestranskega literarnega ustvarjanja na jubilejni predstavitvi naše priljubljene literarne revije. Mala dvorana Doma na Vidmu nas je sprejela s presenečenjem: gostila nas je tudi TV Galeja in pripravila kakovosten prenos prireditve.

V pričakovanju začetka obsežnega zbornika, ima kar 181 strani - smo prisotni v sproščenem vzdušju izmenjali svoje izkušnje in ustvarili prijetno, kar nekako spoštljivo vzdušje... Kako tudi ne, saj je naš zbornik kot majhna skrinjica odkritih - do zdaj skritih - zakladov naših duš; v nekem svojem pravem trenutku smo prelili na bel papir svoja doživetja in čutenja, in postali so ubesedeni in zapisani za vedno, zase in za druge... Naše gibalo so pač motivi.

Med uvodnimi besedami članov uredniškega odbora so zbranosti prisotnih pripevali tudi zvoki harmonike in kitare z nekaterimi najlepšimi baladami Iztoka Mlakarja - nam vsem znanim in ljubim; besede so se prepletale z glasbo. Bilo je lepo in dogodku primerno.

Listajoč STOPINJE 20 se srečujemo s pestro tematsko paleto zgodb: zgodbe iz preteklosti so kot utrinki nekih drugih časov; osebno izpovedne zgodbe presenetijo bralce, se jih dotaknejo in jih tudi presenetijo s svojo iskreno izpovedno noto; zavedajoč se, da je za to potreben tudi pogum... Ljubezen, večna nerešena uganka je ena najsta-

rejših literarnih tem; nekaj humornih zgodb je prisotne za trenutek popeljalo iz razmišljanj o raznolikosti življenja in problemih eksistencialnosti; dobili smo tudi prvi scenarij izpod peresa mlade avtorice Jane.

Avtorji se med seboj poznamo - ali pa tudi ne. Kajti beroč prispevke znanca, prijatelja ali someščana se moramo vprašati: ali je to ista oseba, ki jo poznam iz čisto vsakdanjih situacij? Glej, kaj vse skriva v sebi. Ne poznam ga - jo takšnega... V očeh bralca oseba prestopi v neko drugo dimenzijo, dimenzijo človeka s čustvi, pogumnega in izpovednega!

Prav zato je res dragoceno imeti možnost svoje skrite (jaz jim pravim bisere na dnu morja, pomaga pa mi moja spominska knjiga iz leta 1960) misli razkriti v zapisani obliki. STOPINJE nam vsem nudijo dobrodošlico. Olajšanje, ker živimo v težkih časih, ko naša družba ni več tista iz naše in vaše mladosti. Z literarnim izražanjem nam nudijo tolažbo v vsem, pa tudi pred negotovo prihodnostjo. So moje, vaše.

Mladim avtorjem je namenjeno poglavje STOPINJICE - ki so nam predstavile deset nadarjenih literatov bistriške osnovne šole in gimnazije, pa tudi drugih šol iz naše občine. Gotovo

pa jih ni samo deset, veliko več jih je, in vabljeni ste, da se nam kmalu predstavite.

Poezijo - najboljše poglavje v zborniku, so nam predstavili avtorji, ki zelo dobro obvladajo to »nežno« literarno zvrst, skupaj s pesmimi skrivnostnih PRIJATELJEV.

Proza - raznolike zgodbe desetih avtorjev nas pritegnejo s svojo tematiko in motiviko: osamljenost, razdvojenost, pričakovanje, socialni problemi, veselje... Med vrsticami se jasno piše iskrenost avtorja.

Scenarij - zahteven projekt za mlado avtorico Jano Samsa, napisan v živahnem stilu - mladosten!

Izbrani PREVODI, pesmi tujih avtorjev in pa ZAPISI dopolnjujejo zadnji del naše revije in zaokrožajo njeno celostno podobo.

RISBE dopolnjujejo tekstovni del Stopinj. V njih vidim izraze hrepenenja, miru, malce spogledovanja, groteske, lepote...

Kot vsaka prava publikacija so tudi Stopinje strokovno lektorirane.

Pa še zahvala Občini Ilirska Bistrica, ki je omogočila njihov izid v kar 100 izvodih!

III Neda F. Perkan

Odlomki iz pesmi, ki sta me najbolj prevzeli:

OGLEDALO

.....

Vse cvetje v klasje dozoreva.

Stojim pred ogledalom.

To nisem jaz,

*gleda me moje mame
zrel obraz...*

DOTIK POLETJA

.....

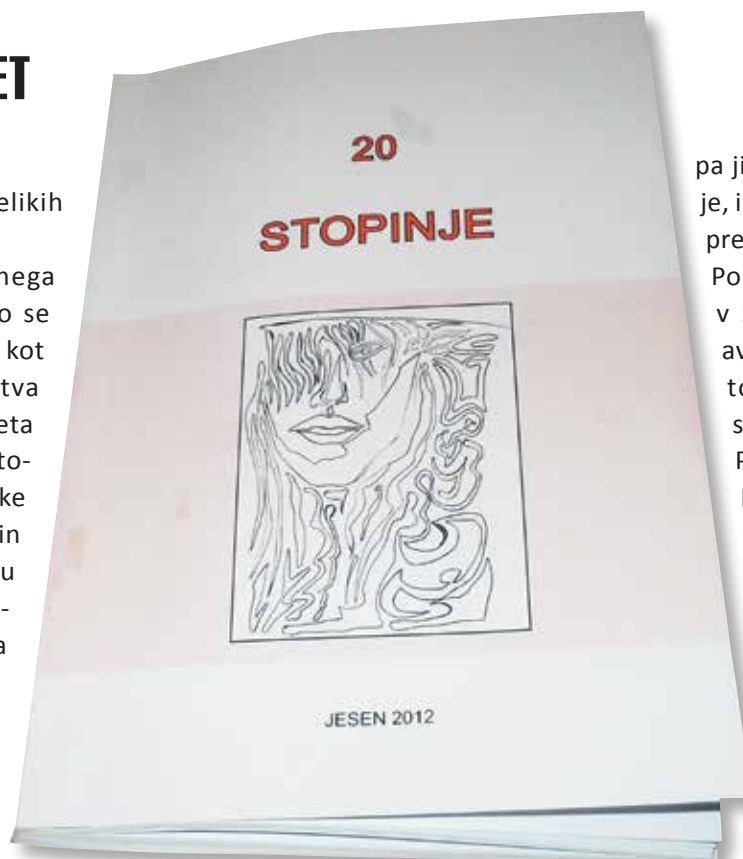
Lovim srčco v svoje dlani,

diham sonce in morje in veter,

srkam trdnost kamna

in mehko poletnih trav...

...Mi sami smo to sonce in morje in veter...



SMUČARSKI SEJEM V ILIRSKI BISTRICI OBISKAL TUDI BOJAN KRIŽAJ



V Domu na Vidmu se je 24. novembra odvijal tradicionalni smučarski sejem, v organizaciji SK Snežnik, ki je tudi letos privabil številne obiskovalce na ogled rabljene smučarske opreme. Razstavljeno je bilo 150 različnih izdelkov, ki so zaradi ugodnih cen privabile k nakupu marsikaterega ljubiteljskega smučarja. Iz SK Snežnik namreč poročajo, da je bilo zanimanje za sejem celo nekoliko večje kot v prejšnjih letih.

Prireditve pa je bila tudi uradna otvoritev smučarske sezone 2012/2013 in predstavitev dejavnosti, ki se bodo v klubu odvijale v prihodnjih mesecih. Med drugim so v klubu opozorili na zbornik, ki je nastal ob 40. letnici delovanja SK Snežnik in predstavlja kratko zgodovino in dejavnost smučarskega kluba, ki od 1969 deluje na Bistriškem. Predsednik kluba Marko Mihelčič je pojasnil, da trenutno v njihovih vrstah kar 235 ljubiteljskih smučarjev, želijo pa si privabiti čim več mladih članov in družin.

Sejem so popestrili tudi številni zanimivi gosti, med njimi predstavniki pobratenegega kluba iz Devina, predstavniki smučarskega kluba z Reke, Zamejska komisija za šport, ki je predstavila tekmovanje Primorskega smučarskega pokala, in Združenje klubov Notranjskega

pokala, ki je predstavilo aktivnosti Notranjsko-primorske regije. Prireditve pa se je udeležil tudi legendarni slovenski in svetovni smučar Bojan Križaj, ki je z obiskovalci obudil nekaj svojih največjih uspehov in dogodkov, SK Snežniku pa zaželel uspešno smučarsko sezono. V klubu pa so ga za konec povabili, da z njimi tekmuje za pokal treh dežel, ki bo potekal naslednje leto v italijanskem Forni di Sopra.^{III}



NA KOPAH ZIMOVALO 60 ČLANOV SK SNEŽNIK

Predbožičnega zimovanja na Kopah se je udeležilo 60 članov kluba. V šolo smučanja je bilo vpisanih 27 otrok, ki so vadili pod taktirkami učiteljev smučanja, Katarine Černe Štemberger, Riharda Udovič, Nejca Belušič, Antona Fatur ter trenerja Aleks Džonija Valenčič. Tečaj so uspešno opravile tudi tri odrasle mamice.

Zimovanje je drugi največji projekt kluba, takoj za organizacijo tekmovanja v veleslalomu, ki bo 17. marca v Forni di Sopra v Italiji.

Seveda klub poskrbi tudi za šolo smučanja med prazniki ali vikendi, tako bo 19. januarja organizirana šola v prej omenjeni Forni di Sopra.

Tisti malo pogumnejši se boste lahko pomerili tudi med



količki, v sklopu tekem za primorski smučarski pokal.

Vabljeni na www.sk-sneznik.com, ter Smučajmo skupaj!

^{III} Marko Milharčič

BISTRIŠKI LOKOSTRELCI ZOPET ZELO USPEŠNI

Lokostrelski klub Mins Postojna, je v nedeljo, 2. 12. 2012, gostil že 12. memorial Mateja Šabca, ki so se ga udeležili tako tekmovalci iz Slovenije kot tudi lokostrelci iz sosednje Italije in Hrvaške.

Na dobro organiziranem tekmovanju so se seveda pomerili tudi naši mladi tekmovalci, ki so odlično zastopali barve našega kluba in s tem dokazali, da v klubu zelo dobro delamo z mladimi. Naj

povem, da so prav vsi, ki so se udeležili tekme, dosegli 1. mesto, in sicer: Mojca Iskra v kategoriji deklice –ukriveni lok, Špela Iskra, deklice – goli lok, Manuela Baša, mlajše deklice – goli lok, in pa Dejan Damiš, mlajši dečki – sestavljeni lok. Naj to priložnost izkoristim še za apel staršem otrok, ki niso nikjer aktivni, pa bi radi postali športniki. V Lokostrelskem klubu Il. Bistrica so vrata odprta vsem, ki imajo le malo veselja do

športa, vztrajnost in željo po druženju s sovrstniki.

Pridite med nas in videli boste, da se imamo lepo, da smo dobra družba, ki otrokom nudi obilo lepih trenutkov. Najdete nas pod stavbo gimnazije, v prostorih bivše vojaške jedilnice, vsak torek in četrtek od 17. ure do 18.30. Vse v zlato v letu 2013!

^{III} Za LK Ilirska Bistrica, Sara Šuštar, vaditeljica lokostrelstva

ZGODOVINSKA UVRSTITEV KOŠARKARJEV PLAME-PUR

Potem ko so košarkarji Plame pur nad pričakovanji začeli s prvenstvenimi tekmami, so za prvovrstno senzacijo poskrbeli še z uvrstitvijo na zaključni turnir osmih ekip pokala Spar. Po vrsti so izločali nasprotnike iz Cerknice, Sežane in v zadnjem krogu še ekipo iz Krškega. Da gre res za presenečenje, pove podatek, da bo to sploh prva ekipa iz tretje lige, ki bo zaigrala na tem turnirju. Zaključni turnir se bo igral od 7. do 11. februarja v dvorani Golovec Celje. Nasprotnika v četrtfinalu bo določil žreb. Klub se z žrebom ne obremenjuje, želi pa si čim večje podpore Bistričanov na tribuni.

KOŠARKARSKI TURNIR BISTRIŠKIH KROŽKOV

V nedeljo, 16. 12. 2012, je bil v dvorani OŠ Antona Žnideršiča organiziran že 4. turnir krožkov (prvi letošnji). Turnirja se je udeležilo do zdaj rekordno število otrok, bilo jih je natanko 50. Igralci so bili razdeljeni v dve kategoriji. Na enem igrišču so se pomerile ekipe predšolskih otrok in prvošolcev. V drugi skupini so svoje veščine kazali otroci od 2. do 5. razreda. Turnir krožkov se je sprevrnil v pravo rajanje, saj so se otroci zabavali v prijetni družbi sovrstnikov iz ostalih krožkov. Otroci so tekmovali po prilagojenih pravilih na igrišču, dolgem 12



metrov. Koši so bili spuščeni na višino 2,60 m. Igrali so po pravilih male košarke 3-krat po 8 minut. Med vsako tretjino so si lahko dodatni dve točki priborili s štafetnimi igrami. Tekmovali so v hitrostnem vodenju, metu na koš iz vodenja in metu na koš z mesta. Med prekinitvami so si lahko z dodatnim nagradnimi igrami priigrali lepe nagrade (igračke), ki jih je prispevalo podjetje UNIKA Toy. Za lepe nagrade so se lahko potegovali tudi starši. Mame so se pomerile v zadevanju prostih metov, očetje pa v metanju trojk. Udeležba je bila velika, za kar moramo pohvaliti starše, ki s takšnimi dejanji dajejo svojim otrokom zgled za športno udejstvovanje in hkrati kažejo zanimanje za dejavnost, s katero se njihov otrok ukvarja. Turnir smo sklenili z obdaritvijo vseh otrok z majicami, ki jih je

sponzoriralo podjetje BODY CONSTRUCTOR, ki se ukvarja z osebnim trenerstvom.

Z NOVIM LETOM PRIČNEMO Z IGRIVO KOŠARKO

V novem letu bomo premierno pričeli z **IGRIVO KOŠARKO**. Bistvo igrive košarke sta veselje in užitek ob igri. Pri Igrivi košarki otrok razvija osnovne gibalne in psihične sposobnosti, socializacijske vezi, pridobiva občutek pripadnosti skupini in razvija občutek kolektivnosti, poleg tega pa otroka ves čas usmerjamo k poštenu igri (fair play). **Krožek bo potekal v dvorani Osnovne šole Antona Žnideršiča vsak petek ob 16.00 uri. K vadbi so vabljeni vsi predšolski otroci in učenci prvega razreda. Vpis bo možen vsak petek na treningu. III KK Plama-pur**

PRAZNIČNI DECEMBER IN PRIHOD DEDKA MRAZA NA OŠ TONETA TOMŠIČA KNEŽAK

Decembrsko vzdušje na OŠ Toneta Tomšiča Knežak se je pričelo z dobrodelno prireditvijo S pesmijo v praznični čas. V prihodnjih dneh je sledilo izdelovanje zimskih in novoletnih okraskov, s katerimi smo okrasili šolo in vrtec. Postavili smo novoletne smrečice, izdelovali voščilnice, venčke, snežake,... V petek, 21.12.2012, pa je na šoli potekala prireditev. Praznovali smo dan enotnosti in samostojnosti ter skupaj z otroki priklicali dedka Mraza. V uvodu je mladinski pevski zbor je pod mentorstvom učiteljice Marte Reberc zapel slovensko himno. Sledil je govor ob počastitvi državnega praznika in recitacija domoljubne pesmi.

Prireditev smo nadaljevali z igrico Želimo vam srečen božič, ki so jo zaigrale učenke šolske gledališke skupine pod mentorstvom učiteljice Tanje Bležek. Igrico je s pesmijo popestril otroški pevski zbor z učiteljico Moreno Hostinger. Proti koncu prireditve so otroci že nestrpno pričakovali dedka Mraza in se ga ob njegovem prihodu zelo razveselili.

Zapeli so mu pesmico Siva kučma, dobili darila ter veselih in nasmejanih obrazov vstopili v novoletne počitnice.

III OŠ Toneta Tomšiča Knežak



RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE STAREJŠIH NA GIMNAZIJI ILIRSKA BISTRICA

Leto 2012 je bilo zaznamovano med drugim tudi s projektom računalniškega opismenjevanja starejših – Simbioz@, ki se je v Sloveniji in drugod po Evropi že drugič izvajal. K sodelovanju je pristopila tudi Gimnazija Ilirska Bistrica.

Pod mentorstvom profesorja Klavdija Logarja se je 10 prostovoljcev – ilirskobistriških dijakov postavilo v vlogo učiteljev in sodelovalo pri delavnicah, katerih namen je bil razširiti računalniško pismenost med starejšimi. Udeležba je bila visoka, saj se je delavnice udeležilo kar 16 starejših. Delavnice v okviru projekta so se izvajale v tednu od ponedeljka, 15., do petka, 19. oktobra 2012. V ponedeljek smo se seznanili z računalnikom in njegovo uporabo, v torek s spletom, v sredo smo ustvarili lasten elektronski poštni račun, v četrtek smo uporabljali spletno socialno omrežje Facebook in si ustvarili profil, v petek pa smo se поблиže spoznali še z uporabo mobilnega telefona. Zadnjega dne pa seveda nista manjkali tudi po-



delitev diplom in skupinska fotografija. Kot prostovoljka sem dobila priložnost, da spoznam starejšo generacijo še z drugega vidika kot sicer, pridobila sem nove izkušnje in nova poznanstva. Spoznala sem, da je medgeneracijsko sodelovanje zelo pomembno, in prepričana sem, da se ostali prostovoljci

in starejši udeleženci delavnic strinjajo z mano.

Upam, da udeleženci delavnic pridobljeno znanje s pridom uporabljate in da se drugo leto srečamo znova, seveda pa bomo zelo veseli tudi novih obrazov. III
Simona Pezdir, 4. A

NOVO UPANJE NA GIMNAZIJI ILIRSKA BISTRICA

V ponedeljek, 17. decembra 2012, se je uspešno zaključila dobrodelna okoljevarstvena akcija, ki je v okviru projekta STAR PAPIR ZA NOVO UPANJE 2012, katerega nosilec je bilo društvo Ekologi

brez meja, do konca novembra 2012 potekala na Gimnaziji Ilirska Bistrica. V okviru vseslovenske akcije smo zbrali 193 ton starega papirja in na ta način Humanitarnemu društvu Adra Slovenija

za projekt Napolnimo Slovenijo s srečnimi otroki podarili 10.000 €. Društvo Adra Slovenija v okviru omenjenega projekta zbira denar za šolske sklade tistih slovenskih šol, ki jih obiskuje največ otrok iz socialno ogroženih družin, otrok, ki izhajajo iz družin, v katerih je vladalo nasilje, otrok iz materinskih domov, varnih hiš in mladinskih domov ter namenja denar tudi za počitnice otrok iz socialno ogroženih družin. Predaja donacije je potekala v Zasebnem vrtcu Račka v Kopru.

V jesenskih mesecih zbiranja starega papirja smo mladi iz 112 vzgojno-izobraževalnih ustanov, kolektivi 146 slovenskih podjetij in javnih organizacij ter številni posamezniki zbirali star papir, v nadaljnjo predelavo pa ga je prevzelo podjetje Dinos iz Kopra. III
Dijaki Gimnazije Ilirska Bistrica



DECEMBER NA OŠ RUDOLFA UKOVIČA PODGRAD



Mesec december je bil zelo živahen. Najprej smo izpeljali naravoslovni dan, obisk Hiše eksperimentov in Izobraževalnega centra o jedrski tehnologiji.

V centru Ljubljane smo si ogledali Hišo eksperimentov. V njej smo videli in tudi poskusili različne eksperimente. Najboljši nam je bil eksperiment z milnimi mehurčki. Dober je bil zato, ker smo se lahko "oblekli" v velike mehurčke. Zanimiv se nam je zdel tudi eksperiment z bodečo posteljo. Z zanimanjem smo ležali na njej. Pokazali so nam tudi kratko predstavo o težišču pri različnih predmetih. Po ogledu eksperimentov smo se odpravili ven iz Ljubljane, v Podgorico, kjer je Izobraže-

valni center o jedrski tehnologiji. Tam so nam najprej v eni šolski uri razložili vse o jedrski energiji in jedrskih elektrarnah ter o raznih sevanjih. Kasneje pa smo si ogledali razstavo o jedrski tehnologiji ter se preizkusili v proizvodnji elektrike na kolesu. Vsem nam je bilo lepo, ker smo se zabavali in veliko novega izvedeli.

Veseli december se je nadaljeval z izdelovanjem novoletnih voščilnic. Bili smo zelo ustvarjalni in pridni. Predšolski otroci so imeli popoldanske novoletne delavnice s starši. Skupaj so izdelovali čudovite stvari, ki jim bodo krasile praznično hišo. Na delavnicah je prevevalo prijetno praznično vzdušje.

Narava nas je obdarila tudi s snegom, ki smo se ga predvsem otroci zelo razveselili. Učenci vse šole smo se odpravili v bližnje doline in se veselo sankali, kepali in uživali v športnem dnevu na snegu. Všeč nam je bilo, ker smo se zabavali, smejali in se imeli lepo.

In že je pred nami zadnji predpraznični teden. Polepšal nam ga bo ogled plesne predstave Erazem Predjamski. Posvetili se bomo tudi prireditvi ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter se razveselili prihoda dedka Mraza. Potem pa veselo novemu letu naproti. Srečno! **III Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad**

DAN ODPRTIH VRAT NA GIMNAZIJI ILIRSKA BISTRICA

V četrtek, 6. decembra 2012, je na Gimnaziji Ilirska Bistrica potekal dan odprtih vrat. Na povabilo so se odzvali učenci devetih razredov osnovnih šol ilirskobistriške občine in ostali občani. Dan odprtih vrat je potekal v dveh terminih, ob 9.00 uri in ob 12.00 uri. Dijaki smo devetošolce in ostale obiskovalce odpeljali najprej v šolski »klub«, kjer je bila predstavitev srednješolskih programov, ki jih na šoli izvajamo, tj. program srednjega strokovnega izobraževanja tehnik računalništva in srednješolski splošnoizobraževalni program gimnazija. Po 15-minutni predstavitvi so imeli obiskovalci možnost ogleda številnih stojnic, na katerih so bili predstavljeni spošnoizobraževalni predmeti, strokovni moduli, obvezne izbirne vsebine oziroma interesne dejavnosti in obšolske dejavnosti. Nato so si učenci izbrali različne delavnice, kjer so prisostvovali rednim uram pouka in projektnemu dnevu na temo »Hrana in zdravje«, ali pa so se vključili v delavnice obšolskih dejavnosti. Po



končanih delavnicah smo jih povabili nazaj v »klub«, kjer jih je pozdravil še predstojnik šole prof. Gorazd Brne in vsakemu podaril majhno darilce. **III Tina Hostinger, 4. A**

DEDEK MRAZ SPET MED NAMI



Tudi letos nas je na OŠ Kuteževo obiskal dedek Mraz. Tokrat je prišel v četrtek, 20. 12. Vsi otroci smo ga nestrpno pričakovali in klicali, še posebej pa Monika iz prvega razreda, ki se je ustrašila, da dedek Mraz ne bo prebral njenega pisma.

Dedek nas je zaslišal in se nam pridružil. Prišel je v spremstvu živalic, ki so mu povedale, da je pripravil dovolj daril za vse

pridne otroke. Dedek Mraz je z zanimanjem spremljal program, ki so ga pripravili najmlajši. Najprej so zaplesali in zapeli otroci iz vrtca, ki so se kasneje tudi fotografirali z dobrim možem. Otroški pevski zbor je ob spremljavi učiteljice Damjane Kinkela zapel pesmici Dedek Mraz in Cin cin cin, zvončki zapoje. Učenci gledališkega krožka so zaigrali igrico o lisici, ki je iskala čudežno seme, ki jo je prav za to priložnost napisala njihova mentorica Brigita Boštjančič Baša. Praznično vzdušje so nam pričarale še pevke mladinskega zbora s pesmicama Srečen božič, novo leto in Za Slovenijo živim. Vse prisotne je nagovorila tudi ravnateljica šole Mirjam Vrh in jim zaželela srečno in uspešno leto 2013. Dedek Mraz je med otroke razdelil darila, ki so jih bili zelo veseli. Voditeljici Katarina in Monika sta Dedku zaželeli srečno pot domov in veliko zdravja. Vsi skupaj pa upamo, da se drugo leto spet vrne. Po prireditvi so obiskovalci lahko pokukali še na božično-novoletni bazar, na katerem smo prodajali izdelke otrok, zbrani denar pa bomo namenili šolskemu skladu. Upajmo, da bomo v veselju in razigranosti stopili tudi v leto 2013. **III Anja Tomažič, Katarina Celin in Monika Iskra OŠ Podgora Kuteževo**

PREDNOVOLETNO OKRAŠEVANJE ŠOLE

Ker se v veselem decembru bližajo prazniki, s tem pa tudi novoletne počitnice, smo dijakinje in dijaki Gimnazije Ilirska Bistrica v ta namen poskrbeli za praznično vzdušje. S skupnimi močmi smo nekaj ur namenili izdelovanju različnih papirnatih okraskov, s katerimi smo popestrili tako šolske hodnike kot učilnice. Izdelali smo raznobarvne papirnate snežinke, ki skozi okna gledajo v svet, naredili več kot štiristo zvezdic, ki visijo s stropov, izrezali veliko smrečic, ki krasijo vrata v učilnice, postavili pa smo tudi božično jelko, pod katero čakajo darila. Vsem, ki so sodelovali pri okraševanju šole in pripomogli k prijetnejšemu vzdušju našega vsakdana, ki ga preživimo v šoli, se v imenu dijakov naše šole zahvaljujem i pri okraševanju sodelujočim dijakinjam in dijakom ter vsem ostalim želim vesele praznike. **III Kristina Šlosar, 3. A**



DOBRODELNA PRIREDITEV NA OŠ KNEŽAK:

S PESMIJO V PRAZNIČNE DNI

V petek, 30. 11. 2012 ob 18.00 uri, smo imeli učenci OŠ Toneta Tomšiča Knežak dobrodelno prireditev S pesmijo v praznične dni. Organizirala ga je šola z namenom zbiranja denarja v šolski sklad.

Denar smo zbirali na dva načina: s prostovoljnimi prispevki in z voščilnicami, ki so jih izdelali učitelji. Vodil jo je Marjan Uljan, pevec in vodja skupine Malibu. Uvodoma je prebral nekaj informacij o šolskem skladu in povabil navzoče občinstvo k sodelovanju s prispevki.

Prireditev se je začela z nastopom plesne skupine 7. razreda. Nato je otroški pevski zbor zapel dve pesmici: Jaz pa pojdem na Gorenjsko in Srečo, radost voščimo. Potem so nekateri učenci zaigrali: Gašper Česnik (klarinet), Jernej Smrdelj (klavir), Neža Primc (harmonika), Viva Fatur (klavir), Nika Repič (violina). Marjan Uljan nam je zapel pesem Rdeča Kapica ter otroke povabil k plesu. Vsi so z navdušenjem sodelovali in radostno plesali z znanim pevcem. Nekaj besed o prireditvi pa nam je povedala ravnateljica Tea Gustinčič. Iskreno se je zahvalila za vse prispevke. Z igranjem so nadaljevali: Natali Sedmak (klavir), Eva Batista (prečna flavta), Denis Lavrenčič (harmonika), Lea Kalister (klavir). Da nam je večer bil prijetnejši, nam je zapel še mladinski pevski zbor, in sicer dve pesmi: Dete na travi in Svet postal bi lep. Na klavirju nam je zaigrala Anika Sedmak, znamenito skladbo Pink Panther, ki je vsem ostala v spominu. Nato se je predstavila solistka Alitea Širca iz 8. razreda s pesmijo Haleluja. Nadaljeval je Luka



Fidel s svojo trobento. Na vrsti pa je že bila plesna skupina 2. razreda, ki je v mrzli decembrski čas prinesla malo poletja s skladbo Čukov Okoli sveta. Z bas kitaro in harmoniko sta se nam predstavila še brata Blaž in Aljaž Godina. Za konec nam je Marjan Uljan zapel pesem Copatki in spet so z njim zaplesali otroci. S tem se je prireditev zaključila.

Naj še povem, da smo s prispevki zbrali 728 evrov. Še enkrat hvala vsem sodelujočim in prispevajočim. 200 evrov se bo izročilo družinam učencev OŠ Duplek, ki so bile prizadete v poplavih, preostanek pa bo za potrebe socialno šibkejših učencev naše šole. **III Lori Fatur in Eva Batista, 7. r. Novinarski krožek OŠ Knežak**

MIKLAVŽEVANJE NA PREMU

Miklavž, kakor pri nas navadno imenujemo svetega Nikolaja, je gotovo eden najbolj priljubljenih svetnikov. S posebnim veseljem ga pričakujejo otroci, ko na večer pred svojim godom hodi okrog



in jim prinaša darove - pridne nagraduje, poredne pa prepusti kaznim svojih spremljevalcev, parkeljnov. Podoba tega prikupnega svetnika je v nas tako močno živa že od otroških let, bolj kakor podoba malokateriga drugega svetnika. Ta, tako znani svetnik je obiskal tudi na predvečer svetega Miklavža 5.12., otroke na Premu, ki so ga zelo nestrpno pričakovali v prenovljenih prostorih KS Prem. Pred prihodom Miklavža so si otroci ogledali kratko lutkovno predstavo, ki so jo pripravili mladi člani skupine Mrmulini s pomočjo Helene Strle. Na svojo harmoniko pa je z veseljem zaigral tudi Tito iz Pristavce.

Helena in Nataša sva s pomočjo KS Prem, KS Bitnja, KTŠD Prem in sponzorja Ključavničarstvo Frank iz Gornje Bitnje pomagali Miklavžu pri pripravi daril. Zbralo se je kar 38 otrok iz obeh kra-

jevnih skupnosti. Otroci so z veseljem, pa vendar s strahom prevzeli darila, predvsem najmlajši, ki jim je lik Miklavža še tuj. Med njimi je bil tudi najmlajši obdarovanec star komaj mesec in pol, Patrik Tumnov iz Smrij.

Vsem, ki ste kakor koli pomagali pri pripravi Miklavževanja na Premu se vam najlepše zahvaljujemo. **III Nataša Olenik in Helena Strle**



USTVARJALNI NATEČAJ »POVEJ Z MAJICO«



Na **Osnovni šoli Podgora Kuteževo** so učenci 8. razreda sodelovali na ustvarjalnem natečaju Povej z majico, ki ga je pripravila Komisija za preprečevanje korupcije. Pri urah

državlanske in domovinske vzgoje ter etike si je vsak izmed njih izmislil kratek slogan ali misel na temo korupcija, ki so jo nato pri likovni vzgoji ustvarjalno izrazili. Na natečaju je sodelovalo več šol, izmed katerih je Komisija za preprečevanje korupcije izbrala 12 izdelkov, ki so bili po njenem mnenju najbolj izvirni. Med temi izdelki je bil tudi izdelek učenke OŠ Podgora – **Ane Šetina**.

Uspešna učenka je povedala, da je na otvoritvi razstave v Državnem zboru RS vsak izbrani učenec in mentor prejel priznanje, majico s sloganom ter koledar z motivi vseh nagrajenih učencev. »Priznanja sta nam podelila predsednik državnega zbora dr. Gregor Virant in namestnik predsednika protikorupcijske komisije g. Rok Praprotnik. Nato smo se udeležili zanimivega vodenega ogleda po Državnem zboru. Za pomoč pri ustvarjanju se zahvaljujem mentoricama Brigiti Boštjančič Baša in Stanki Benigar. Vesela bom, če bomo s tem vsaj malo pripomogli k zmanjšanju korupcije v naši državi,« je sklenila ustvarjalna Ana. **OŠ Podgora Kuteževo**

PESTER DECEMBER NA OŠ PREGARJE

3. decembra 2012 smo se učenci, ki obiskujemo izbirni predmet šport za zdravje in planinski krožek, odpravili na nočni pohod na Tatre. Ko smo se vsi zbrali pred šolo, so si nekateri učenci oblekli odsevne brezrokavnike, s seboj smo imeli tudi lučke. Ker so se pohoda udeležili tudi mlajši otroci, smo se na poti večkrat ustavili, se odpočili ter opazovali zvezde. Na Tatrah smo se ustavili pri Klemnovi babici, ki nam je skuhala okusen čaj ter spekla slastne miške. Za to se ji lepo zahvaljujemo.

Ko smo se okrepčali, smo počasi odšli

nazaj proti šoli. V šolo smo se vrnili precej utrujeni, a vseeno veseli, ker smo se zelo zabavali. Želimo si, da bi bilo takšnih pohodov čim več.

6. decembra smo imeli Miklavžev sejem. Pred tem smo učenci in učiteljice izdelali veliko različnih izdelkov: svečnike, poslikane majice, vlakce, božičke z bomboni, ikebane, venčke, posodice za svinčnike, stojala za pisanje listkov, obeske za na jelko, božične zvezde ... V delo smo vložili veliko truda, saj smo želeli dobiti čim več prispevkov za šolski sklad.



Obiskovalci, ki so prišli v večnamenski prostor, so bili presenečeni in navdušeni nad našimi izdelki in okrašenim prostorom. Pridno so nakupovali, tako da smo bili na koncu vsi zadovoljni.

Poskrbeli smo tudi za popestritev prazničnega decembra za naše najmlajše otroke. Zanje smo tako pripravili božično-novoletne delavnice, na katerih so ustvarjali in se zabavali v ponedeljek, 17. 12. 2012. Poleg delavnic so otroci ta dan prisluhnili tudi pravljici, dan pa so zaključili s plesom.

V torek, 18. 12. 2012, pa smo na naši šoli gostili lutkovno gledališče Teater za vse iz Jesenic. Predstavili so se nam z lutkovno igrico ZIMSKA PRAVLJICA. Otroci so ob pravljici uživali in se zabavali. Skratka, bilo je zares lepo. III **Novinarski krožek OŠ Pregarje**



NARAVOSLOVNI DAN

V četrtek, 29. 11. 2012, smo na naši šoli izvedli naravoslovni dan. Ker smo se pridružili mreži Zdravih šol, smo naravoslovni dan posvetili zdravju.

Dan smo začeli s predavanjem gospe Andreje Rebec na temo sadje in zelenjava. Učenci so se nato razdelili v tri skupine. 2. in 3. razred sta skupaj z učiteljico Vesno imela delavnico o prehranski piramidi, ki so jo na koncu



tudi izdelali. Učenci od 4. do 6. razreda so se skupaj z učiteljem Jožefom ter

učiteljicami Karmen, Niko in Tanjo posvetili higieni in zdravi prehrani, od 7. do 9. razreda pa alkoholu in aidsu z učiteljico Milanko in ravnateljico Branko. S tem smo obeležili mednarodni dan boja proti aidsu, ki je 1. decembra. Vsi učenci so se z učiteljico Nives sprostili ob zvokih glasbe. Dan smo zaključili z izdelavo plakatov, ki smo jih razstavili na hodniku šole. **III novinarke OŠ Jelšane**

MIKLAVŽEV SEJEM

V petek, 30. novembra 2012, smo imeli na naši šoli tradicionalni Miklavžev sejem.

Najmlajši udeleženci so si na začetku najprej ogledali igrano lutkovno predstavo Jelen Jarko. Iz daljne Kitajske pripeljejo jelena Jarka v živalski vrt. Jelen je zelo nesrečen, vse dokler ga ne začnejo obiskovati otroci. Pozimi pa otroci ne prihajajo v živalski vrt. Jelen je sam in žalosten. Zato na silvestrovo pobegne iz živalskega vrta. Toda Kitajska je predaleč. Ob misli na otroke, ki bodo pomladi spet prihajali v živalski vrt, se jelen Jarko vrne nazaj.

Za sejem pa smo vsi ustvarjali *na veliko*. Od najmlajših iz vrtca do devetletkarjev smo izdelovali voščilnice, venčke, novoletne okraske, namizne dekoracije, dišeča mila, snežne kozarčke in še kaj. Obisk sejma je bil zelo dober, prodali smo večino izdelkov, nekaterih je celo zmanjkalo. **III Novinarke OŠ Jelšane z mentorico N. Pirih**



DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE BISTRICA

Skupaj z vami smo v iztekajočem letu potrdili, da je pripravljenost za medsebojno pomoč kljub težjim časom živa in deluje!

Naše društvo se ob koncu leta 2012 iskreno zahvaljuje vsem, ki ste prispevali za Žiga in za dobro otrok iz naše občine. Hvala družini, ki je ob težki preizkušnji društvu darovala sredstva! Hvala za donacijo igralski skupini MŠD Harije

Veseli smo vašega zaupanja! Po svojih močeh bomo naše poslanstvo udejanjali še naprej!

Podelite z bližnjimi vse, kar v srcu dobrega čutite, Srečno v 2013!



SEDMI RAZREDI NA MALIH SIVIH CELICAH

V četrtek, 20. 9. 2012, sta se dve ekipi sedmega razreda iz **OŠ Antona Žnideršiča** odpravili na predtekmovanje otroško-mladinske oddaje **Male sive celice**, ki je potekalo na OŠ Dušana Bordona v Kopru.

Sodelovalo je 33 ekip in izmed njih jih je le osem odšlo v ustni del predtekmovanja. Mednje sta se uvrstili tudi naši ekipi, ki sta se tudi skupaj pomerili v ustnem delu.

Za točko so **Nika, Tevž in Karmen** ugnali svoje sošolce iz paralelke in odšli v naslednji krog, kar pomeni na televizijo.

Osmina finala je potekala v torek, 4. 12. 2012 na RTV Slovenija. Pomerili so se z ekipo OŠ Gornja Radgona. Boj je bil napet, vendar kljub glasnim navijačem so nasprotniki, z malo sreče, premagali naše predstavnike. Po koncu tekmovanja sta si ekipi izmenjali darila, si čestitali in se odpravili domov. Na avtobusu sta kljub porazu prevladovala smeh in veselje, kajti ponosni smo bili, da so prišli tako daleč.



Jaz pa upam, da bo šlo bodočim sedmošolcem malce bolje ter bodo imeli več sreče kot mi. **III Tina Šafran, učenka 7.a**



ZAHVALA

V marcu 2012 je v veljavo stopil Pravilnik o financiranju šole v naravi iz proračuna občine Ilirska Bistrica. Starši po mnogih letih spet lahko zaprosijo in dobijo ustrezno pomoč pri plačilu šol v naravi, dejavnosti, ki pomembno vplivajo na izkušnje, zorenje, vzgojo in izobraževanje njihovih otrok.

V imenu občinskega aktiva šolskih svetovalnih delavk se zahvalujemo Občini Ilirska Bistrica in občinskim svetnikom, ki so podprli omenjeni Pravilnik.

Gre za solidarno in, kar je najpomembneje, sistemsko rešitev. Do nje so upravičene družine, ki imajo nizke dohodke in osnovnošolske otroke. Naredili smo korak v pravo smer. Otrokom smo omogočili enake možnosti za udeležbo v teh pomembnih dejavnostih, kjer utrjujejo že osvojene veščine in pridobivajo nove.



ETNOLOŠKO-KULTURNI DAN

V torek, 4. decembra 2012, smo imeli učenci predmetne stopnje etnološki-kulturni dan. Razdelili smo se v skupine po vaseh: Bač, Knežak, Koritnice in Šembije. Vsaka skupina je odšla v dve ali tri hiše, kjer smo se pozanimali o starih hišnih imenih, družinah, ki so živele v teh hišah, starosti hiš itd. Vaščane smo najprej povprašali o njihovi hiši. Nekateri so nam povedali manj, nekateri več. Mnogi so povedali še mnogo več in drugega, kot so nas usmerjala vprašanja. Potem pa smo jih povprašali še o sosednjih hišah. O teh nam niso mogli povedati toliko kot o svoji. Zaupali so nam tudi posebnosti, ki so se dogajale v teh hišah, imena članov družine ... Zanimivo je to, da je večina otrok odšla v tujino in se od tam ni nikoli vrnila. Kot so povedali vaščani, s trebihom za kruhom.

Z avtom, avtobusom ali peš smo se okoli 10. ure vrnili v šolo, kjer smo malicali. Skupine so se spet zbrale po vaseh in odšle po razredih. Tam so nam učiteljice posredovale navodilo za delo in že smo



se lotili ... Na plakate smo napisali, kdo je bil v skupini, učiteljico, ki nas je vodila, katere hiše smo obiskali, po koliko hišah smo povpraševali, kaj smo se naučili, vtise itd. Potem smo plakate v garderobi predstavili drugim učencem, vključno tistim z razredne stopnje (4. in

5. r.), ki na tem dnevu niso sodelovali. Učiteljice so rezervirale tudi dva panoja, na katera smo obesili podatke, ki smo jih zbrali na obisku po hišah.

Kot smo napisali na plakate pod svoje mnenje, nam je bil ta etnološko-kulturni dan všeč. In smo se zabavali ob druženju s starejšimi vaščani, ob tem pa smo se tudi veliko naučili. Zato izrekamo pohvalo vodji tega etnološko-kulturnega dne, Jožici Šajn, ki je vse z veliko natančnostjo načrtovala in organizirala. V okviru tega projekta pa je tudi izdaja brošure, ki bi zbrane podatke o naših krajih oz. starih domačijah obeležila in predstavila javnosti. **III Manca Abram, učenka 8. razreda OŠ Toneta Tomšiča Knežak**

DREVO ŽELJA V DRŽAVNEM ZBORU

Na pobudo in povabilo **Državnega zbora RS** je skupina **Arhitektura in otroci** v veliki sprejemni dvorani Državnega zbora RS postavila Drevo želja, zelo posebno praznično drevo.

Čas ob izteku leta je vedno namenjen razmisleku o preteklosti in dobrim željam za prihodnost. Novo leto pomeni nov začetek in tako tudi novo priložnost, da postanemo boljši, da damo svojemu življenju in življenju v skupnosti novo, prijaznejšo in lepšo vsebino. Letošnje praznično drevo pripoveduje zgodbo o željah.

Drevo želja krasi 2400 želja učenk in učencev osnovnih šol iz vseh slovenskih regij. Z njim želimo prebuditi hotenje po oblikovanju in razvoju kakovostnega, bolj dostopnega in vsakemu prijaznega skupnega prostora. Drevo želja razkriva otroška hrepenenja o prostoru, v katerem se vsakodnevno srečujemo, delamo, ustvarjamo, se učimo in bivamo. Najmlajši pišejo zgodbo o kakovostnem prostoru

prihodnosti, ki je ujeta v stilizirano, iz lesa oblikovano drevo. Drevo želja pripoveduje tudi o pomenu pametnega gospodarjenja, predelavi in uporabi slovenskega lesa. Želimo, da simbolno sporočilo, ki ga praznično Drevo želja nosi, spodbudi razmišljanje in razumevanje pomena kakovostno obliko-



vanega skupnega prostora tako za skupnost kot tudi za vsakega izmed nas.

Drevo želja je zasnovala skupina **Arhitektura in otroci** (Polona Filipič, Lenka Kavčič, Špela Kuhar, Tanja Maljevac, Ana Struna Bregar, Barbara Viki Šubic v sodelovanju z Igorjem Šubicem in Primožem Černetom) in izvedla ob finančni podpori župana občine Šentrupert, g. Ruperta Goleta, in Državnega zbora RS. V Drevo želja je bilo vloženih več kot 400 ur prostovoljnega dela odraslih ter 2500 ustvarjalnih ur otrok. Spisek šol in želja si lahko ogledate na spletni strani: <http://arhitekturainotroci.si/drevo%20zelja.htm>. Drevo želja smo pomagali soustvarjati tudi učenci OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica. Okraševanja smrečice v stavbi Državnega zbora 1. decembra 2012 se je udeležilo sedem naših učencev: Domen Ujčič, Jan Šircelj, Naja Baša, Larisa Pugelj, Tevž Sedmak, Laura Godina in Emanuela La Cognata z učiteljico Nadjo Baša. Preživeli smo nepozaben dopoldan.



KULTURNO-TEHNIŠKI DAN UČENCEV OŠ PREGARJE

12. decembra smo se vsi učenci OŠ Pregarje odpravili na kulturno-tehniški dan. Najprej smo šli v Ilirsko Bistrico na zbirno pretvorni center za ločeno zbrane frakcije komunalnih odpadkov, kjer ločujejo odpadke iz cele občine. Tam smo izvedeli veliko o tem, katere odpadke zbirajo, kako jih ločujejo in kaj naredijo nato z njimi. Sprehodili smo se po deponiji in si ogledali različne kontejnerje. Ugotovili smo, da je ločevanje odpadkov zelo pomembno, saj s tem pripomoremo k boljšemu in bolj zdravemu okolju. Zatem smo se odpravili v glavno mesto Slovenije, v Ljubljano. Ker smo prišli predčasno, smo šli najprej na kratek sprehod po starem delu Ljubljane, kjer smo si ogledali lučke in božično jelko, stojnice v starem delu Ljubljane in nekateri smo si tudi kupili kakšen izdelek. Nato smo kar peš šli do slovenskega šolskega muzeja in v njem sodelovali pri učni uri naših dedkov in babic – nedeljski šoli. Bilo je zanimivo, ko smo lahko doživljali čas, ko so v šolo hodile še naše babice in dedki. Ugotovili smo, da je bila šola v tistem času veliko bolj stroga. Pogrešali smo kazni iz tistih časov (sedenje v oslovski klopi, klečanje na koruzi). Da smo se v dogajanje še bolj vživel, smo se dekleta oblekle v halje, fantje pa v brezrokavnike. Poskusili smo pisanje s kredo po majhnih tablicah in sedenje



na posebnih klopih. Predvsem pa je bilo zanimivo, da so se v vlogo učenk vživele tudi učiteljice. V muzeju je tudi razstava starin, lahko pa smo se tudi podpisali s peresi, s katerimi so pisali včasih. Imeli smo se zelo lepo, a lepih dogodivščin ta dan še ni bilo konec. Odpravili smo se še v Mc Donald's, kjer smo okusili odlično hrano. Dan je bil nepozaben in želimo si še več takih. **III Novinarski krožek OŠ Pregarje**

ŠOLA PLAVANJA V OSILNICI

V ponedeljek, 15. oktobra, smo se učenci 3. razredov z učiteljicami odpeljali v dolino Osilnice pri Kolpi na petdnevni tečaj plavanja. Po razmeroma dolgi poti smo prispeli do hotela Kovač, kjer nas je prijazno osebje namestilo v hotelske sobe. V hotelu so poskrbeli, da smo jedli zelo okusne jedi, pripravljene izpod rok pridnih kuharjev. Še posebno so nam bile vseč sveže pripravljene sladice

in domač kruh. Med tednom smo v plavalnih veščinah precej napredovali. Ravno zato, smo bili zadnji dan, na preverjanju plavanja, s svojimi rezultati zelo zadovoljni. Poleg tečaja plavanja smo v Osilnici imeli še veliko drugih zanimivih dejavnosti. Sprehajali smo se ob reki Kolpi in Čabranci, pohajkovali po bližnjem gozdu in nabirali gobe. Ogledali smo si tudi divje prašiče, delali bivake, iskali orientacijske točke, stre-

ljali z lokom, se igrali igre Petra Klepca in se vozili s kolesom po poligonu. Zadnji večer smo se sprehodili po Osilnici, se naučili kako na nebu poiskati zvezdo Severnico ter kako pripraviti in zakuriti ogenj. Medtem ko smo prepevali, se je v žerjavici pekel krompir, ki smo se ga pred spanjem tudi pošteno najedli. Imeli smo se zelo lepo. **III Učenci 3. a in 3. b razreda ter učiteljice iz OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica.**



DECEMBER V VRTCU ANTONINA

“Bodimo zvezde v temi sveta, po nas naj zasije svetloba z neba.” S temi mislimi smo začeli december, mesec pričakovanja v vrtcu Antonina. Z drobnimi nalogami, ki so nas vodile skozi adventni čas, smo se trudili, da bi v naših srcih zasijala ljubezen, spoštovanje, odpuščanje, sprejemanje. Strokovne delavke smo otrokom popestrile dopoldan z igrico “Dragi Miklavž”. Med tem časom je Miklavž pustil otrokom darila, ki so jih radovedno odpirali. December pa ni zgolj mesec pričakovanja, ampak tudi mesec obdarovanja. In temu smo posvetili še posebno pozornost. “Kaj lahko podarim? Ali so to vedno samo materialne dobrine?” Odgovore smo iskali v pravljicah, ki smo jih prebirali, v medsebojnem pogovoru, igrah, pa tudi v igrici, ki so nam jo pripravili starši. Tako so nam podarili nekaj svojega časa z igrico “Neke zimske noči”, ki smo si jo pozorno ogledali. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo staršem za dobro voljo in upamo, da nam boste v prihodnosti podarili še kakšno igrico. Spoznali smo, da si lahko podarimo ko-



šček časa, pomoč, prijaznost, pozornost, dobrodošlico, pogum, malo nežnosti, občutek pomembnosti ter da smo z vsem tem zelo bogati.

Tudi letos smo s pomočjo staršev pripravili razstavo velikih jaslíc, katerih otvoritev je bila 21. 12. 2012. Ob tej

priložnosti so otroci zaigrali “Božično zgodbo”.

Razstava jaslíc bo na ogled od 21. 12. 2012 do 6. 2. 2013 med 9. in 16. uro.

Lepo vabljeni, da postojite ob naših jaslíc. Vsem voščimo lepe praznike. **III Strokovne delavke vrtca Antonina**

ZABAVA Z ODPADKI



V mesecu decembru za otroke pripravljamo veliko različnih predprazničnih dejavnosti. Ker smo Eko vrtec in se zavedamo kako pomembno je otroke poučiti o skrbi za okolje, smo se strokovne delavke odločile, da pripravimo gledališko predstavo Zabava z odpadki. Otroci so tako spoznavali pujsa Pepo ter njeno družino. Seznanili so se tudi z zbirnim centrom – kaj to sploh je, kam lahko odvržemo odpadke in kako jih ločujemo. Predstava ni navdušila samo otroke, ampak tudi ostale strokovne delavke in tako požela velik aplavz. **III Strokovne delavke Andreja, Erika, Damijana, Lucija, Maja in Sabina, Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica.**

Ob iztekajočem letu in pričakovanju novega je čas, ko drug drugemu zaželimo dobro leto.

Vsem Vam želimo lepe praznične dni, osebno srečo, zdravje in srečno Novo leto.

Ravnatelj in kolektiv Glasbene šole Ilirska Bistrica

V letu 2013 iz srca voščim:

- Uresničitev vseh sanj in da imate pogum slediti jim in z uresničenim živeti,
- da večji padci postanejo preteklost, manjši pa naj učijo in čim manj bolijo,
- da bi lepo tihožutilo, da bi vzbrstel smeh in da bi požlahtnili veselje, saj je neverjetno darilo življenja,
- da bi imeli čas, v katerem je dovolj prostora za knjige, saj so ključ do zakladov modrosti, vrata v deželo užitkov, steze, ki nam mnogo-krat namesto ljudi kažejo pot,
- da bi odkrili „svoje prozorne peruti v brezdaljo razpete“, kot pravi Srečko,
- da bi pustili, da stvari, ki so bile odtečejo, kot pravi Neža, kot dež, kot lačen ptič, kot izgubljeni popotnik...
- da bi vam bila prihodnost vedno sedanjost, ponujena kot „razprta dlan za dotik-umik-dejanje-pričakovanje ali le za sanje“ ...

Naj bo tako in še lepše,
naj bo zdravo in navihano,
naj JE vaše leto, polno čarobnosti,
ki vas delajo sončne.
In ja, veliko sonca v srcu,
skozi celo 2013
in ja: hvala vsem za vse skozi vse v vsem.

Patricija Dodič, Knjižnica Kozina

POKRAJINSKI MUZEJ KOPER

1911

ENOTA ILIRSKA BISTRICA

Skupaj z Vami skrbimo za kulturno dediščino in jo ohranjamo za bodoče rodove

Vesele praznike in srečno 2013 vam želi

*Pokrajinski muzej Koper
Enota Ilirska Bistrica*

LUUDJE, PRIŽGIMO LUČI
Z OGNJA VSAKE HIŠE
NAJ ČEZ DEŽELE IN MEJE
SVETLOBNO SEME SEJE
IN ZLO IZ NAS NAJ BRIŠE.
PRIŽGIMO LUČ, LUUDJE.
(F.M. JEŽEK)



ČLANOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO
VELIKO DOBREGA POČUTJA V LETU 2013!

DRUŠTVO INVALIDOV ILIRSKA BISTRICA

SREČNO 2013



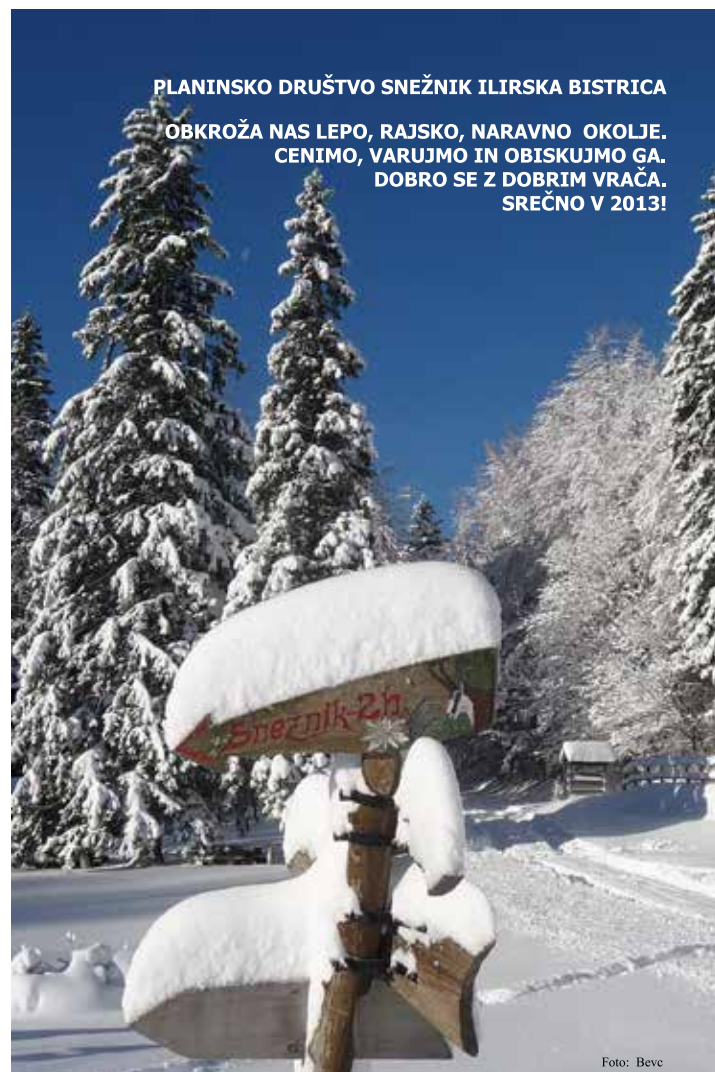
*Želimo vam: odmeven korak,
pogumno in uslišano besedo, iskrivo življenje,
polno toplih trenutkov-SREČE.
Priateljstvo naj zgradi mostove, zgladi poti,
stke zavetje in naj vas varno skozi leto pelje.
Obč. odbor in svetniki, Ilirska Bistrica*

DeSUS

PRIREDITVE V JANUARJU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Meritve dejavnikov tveganja: krvni sladkor, holesterol in pritisk ter določitev telesne sestave	Zdravstveni dom Ilirska Bistrica - pritličje	4.1. 2013 do 8. do 10. ure	Zdravstveni dom Ilirska Bistrica	Andreja Rebec, 05 711 21 32 ali email: andreja.rebec@zdib.si
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica	08.01.2013 od 16. do 18.	Dekanijska karitas DSO Il. Bistrica Medgeneracijsko središče Samarijan	031 281682 Božidara Česnik
Božično novoletni koncert »Bila je sveta noč«	cerkev sv. Jurija v Ilirski Bistrici	12.1.2013 ob 18. uri	društvo CMePZ ZVON	Andrej R. 031 682 220
svetopisemski vikend »Glej, premajhen sem!« (Job 40,4); program vodi: škof msgr. dr. Jurij Bizjak	Dom mater Terezije pri notredamskih sestrah	18.- 20. januar 2013	ZAVOD ND, Ilirska Bistrica	urska.lever@rkc.si ali 051-356-722, prijave do 15.1.

Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si



PLANINSKO DRUŠTVO SNEŽNIK ILIRSKA BISTRICA

OBKROŽA NAS LEPO, RAJSKO, NARAVNO OKOLJE.
CENIMO, VARUJMO IN OBISKUJMO GA.
DOBRO SE Z DOBRIM VRAČA.
SREČNO V 2013!

Foto: Beve



želi
vsem učencem, staršem,
učiteljem, zunanjim in bivšim
sodelavcem, upokojujencem
ter lokalni skupnosti
obilo dobre sreče v
prihajajočem jubilejnim
letu 2013.

